Aklala

TENKİD

Bunaltıcı sıcaklar başladı!

ANKARA Kola

İÇTİNİZ Mİ

ADIYLA, TADIYLA
BİZİM OLAN TEK KOLA
ANKARA Kola

ADI AKLIMIZDA
TADI DAMAĞIMIZDA KALACAK

ankara'nın tadına bak!

Rektaş

Ankara Meyveli, Ankara Sade, Ankara Kola **DEVSAN GIDA SANAYİİ A.Ş.** mamûlleridir.

(Rektaş Reklâm : 2032 — 90)

AKBABA

Yıl: 48 Cilt: 18 Sayı: 26 * Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ * 17 Haziran 1970

NURLU UFUK...

YERLE göğün birleştiği yerdir, diye tanımlanır ufuk... Kimi zaman bir ovanın bitimidir.. kimi zaman denizin son çizgisidir.. kimi zaman yalçın dağlar bir tiyatro dekoru gibi kaplar insanın ufkunu.. kimi zaman uçsuz bucaksız yaylâların ardında belirir ufuk çizgisi... İnsan ne kadar çukurdaysa ufku o kadar dardır, ne kadar yükselirse ufku o kadar genişler. Bunun içindir ki dar kafalı olanlara da:

— Ufku dardır.. derler.

Garip bir kaderi var ufuk çizgisinin... İnsan yürüdükçe ufuk da yürür, nasıl gölgesini çiğneyemezse kişi, ufkunu da çiğneyemez. Taa ötede, erişilmez gibi görünen ovanın bitimine vardığınız zaman, bakarsınız ki ova bitmiş, ufuk bitmemiş.

İnsanoğlu yerde yürürken, ufkun başka bir anlamı vardı; uçtuktan sonra bir başka anlamı oldu. Hele uzay çağında büsbütün iflâs etti ufuk... Uzay aracından bir portokal gibi görünen dünyadaki ufukların ne değeri kalmıştır artık?

Hiç...

Ama yalnız bu ufuk mudur insanoğlunun gözünde iflâs eden?

Bizim seçmenin gözünde iflâs eden bir de «nurlu ufuk» var.

Bundan yirmi yıl önce, bizim politikacı kürsüye çıkıp seçmen kalabalığına işaret parmağıyla ufukları göstererek:

— Nurlu ufuklara doğru yol alıyoruz.. dediği zaman vatandaşın yüreği heyecandan titrer, ufuklara doğru politikacıyla birlikte kanatlanmak duyguları içinde yeri göğü alkışlarla inletirdi.

Kim bulmuşsa güzel bulmuştu «nurlu ufuk» deyimini...

Nurlu ufuklarda neler yoktu ki?

Mutluluk nurlu ufuklarda idi, zenginlik nurlu ufuklarda idi, kalkınma nurlu ufuklarda idi, her şey nurlu ufukların kapsadığı bilinmez bir sihir içinde seçmenin gözünü boyayıveriyordu. Sandığa doğru koşan vatandaşlar, nurlu ufuklara çabucak varmak için oy pusulalarını atmak üzere kuyruğa giriyorlardı. Nurlu ufuklar bir cennetti. Orada ne polis dayağı vardı, ne jandarma dipçiği.. orada sefalet yoktu, orada işsizlik yoktu, orada susuzluktan çatlamış tarlalar yoktu, orada sade suya çorbayla günü gün etmek yoktu; orada devlet daireleri tıkır tıkır işler, vatandaşa bugün git yarın gel denmezdi; orada haksızlık ve adaletsizlik de yoktu. Nurlu ufuklarda rüşvet, yolsuzluk, yalancılık ve zulüm yoktu. Yol orada idi, okul orada, fabrika orada idi, medeniyet orada, doktor orada idi, ilâç orada...

Ve her bir politikacı, Hazreti Musa kesilmiş, elindeki âsâyı Kızıldeniz'e sallayıp da kavmine yol açan peygamber edasıyla seçmene yol gösteriyordu:

— Vatandaşlaaaar.. diye kelimenin son hecesindeki «a» nın üstüne basarak, uzatarak, çekiştirerek.

Aradan yirmi yıl geçti.

Yirmi yıl önce politikacıyla birlikte nurlu ufuklara doğru yola çıkan seçmen o gün yirmi yaşında ise, bugün kırkına basmıştır; otuz yaşında olanlar ellisine dayanmıştır.

Nurlu ufuklara varmak için, yirmi yıldan beri yürüye yürüye, ne dizlerde derman kalmıştır, ne bacaklarda takat...

Ama çevremize bakıyoruz...

Artık ufuk var, nurlusu yok.

Kızgın çöllerde serap peşinde bir ömür tüketmiş seyyahların yorgunluğu sarıyor dizlerimizi...

Politikacı hâlâ nutuk kürsüsünde...

Ve hâlâ işaret parmağını uzatarak:

— Nurlu ufuklar.. diye haykırıyor.

Diz boyu çamur içindeki gecekondu semtlerinde nurlu ufuklar diye bağırıyor, susuz köylerde nurlu ufuklar diye bağırıyor, işsizler ordusunun önünde nurlu ufuklar diye bağırıyor; borç-harç içinde kendini kaybetmiş vatandaşın, borç-harç içinde ne yapacağını şaşırmış bir toplumun içinde şaşırmayan tek adam var:

— Politikacı!

Uzay aracı Ay'a varsa da, astronot Ay toprağından dünyanın fotoğrafını çekse de, yirmi yılda yirmibin yeni keşif insan hayatına girip dünyanın çehresini değiştirse de, medeniyet Afrika'nın sömürge ülkelerinde Yirminci Yüzyılın ateşini yaksa da, elektronik beyinler bin insanın bin yılda yapacağı hesabı iki saatte sonuçlandırsa da, Amerika ile Avrupa arası sabah kahvaltısıyla öğle yemeği kadar yakınlaşsa da, bizim politikacı değişmez. Memleketin dargelirli ve yoksul vatandaşlarının çevrelediği kürsüsüne çıkacak, işaret parmağını uzatarak:

— Nurlu ufuklar.. diye nutkunu atacaktır.

Yirmi yılda yürüye yürüye geldiğimiz şu noktada nurlu ufuklara varamadığımız gibi, bu gidişle varamıyacağımız anlaşıldı.

Bir Atatürk'ümüz vardı güneş gibi parlayan, biz onun doğduğu ufukları bir yana bırakıp, karanlığa doğru yürümekteyiz.

Bu yürüyüşün sonunda nurlu ufuklara varılır mı hiç?

AKBABA

— Milletvekili maaşı onbin lira olacak. —

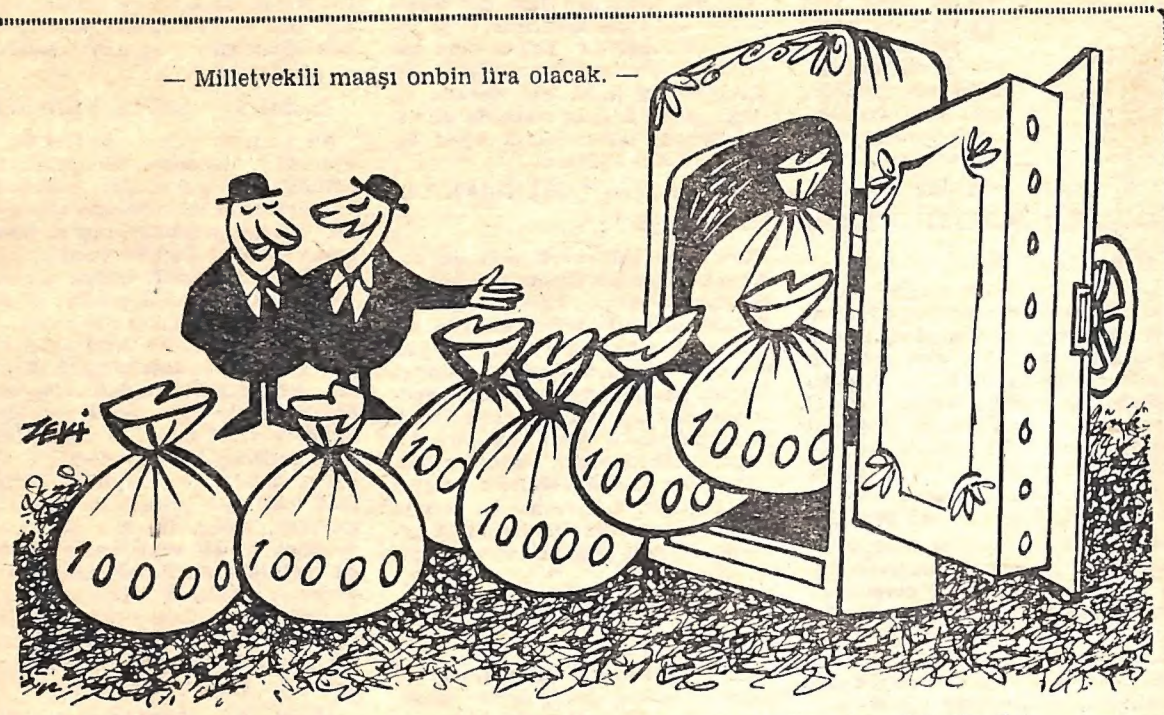

— Milletvekillerini buraya kapatma yahu!.. Sonra iktidar partisi Mecliste nasıl çoğunluk sağlar?..

— Şehir hattı vapurlarına zam yapıldı. —

Yazısız

Mini etek vergisi

MUZAFFER İZGÜ

BAY ilgili yeni vergileri açıklıyordu:

— Muhterem gazeteci arkadaşlarım, dedi, yeni vergileri maddeleyecek olursak, şöyle:

Madde 1 — İŞGALİYE VERGİSİ:

Bu vergiyi daha çok hanımlardan alacağız. Bazı hanımların, kalça ve göğüsleri, belediye nizamlarına uygun olmayacak derecede haddinden fazla iri. İşte bu kadınlardan işgaliye vergisi alacağız arkadaşlar. Sosyal adalet ilkelerine uygun olarak, iri göğüslerden, iri kalçalardan daha çok vergi, küçük göğüslerden ve dar kalçalardan daha az vergi. Ayrıca, vergi birtakım kategorilere de ayrılmış bulunuyor. Yaşı onbeş ilâ yirmi olanlardan yılda ikibin, yaşı 20 ilâ 30 olanlardan yılda bin lira, yaşı 30 ilâ 40 olanlardan beşyüz lira, yaşı 40 ilâ 50 arasında olanlardan ikiyüzelli lira vergi alınacaktır. Elli yaşından büyük hanımlarımız bu vergiden muaftırlar.

Madde 2 — KAHKAHA VERGİSİ:

Bu vergi yalnız kahkaha atanlardan alınacaktır. Umumî yerlerde kahkaha atanlar, attıkları kahkahanın cinsine göre vergi vereceklerdir. Bunda da sosyal adalete fazlasiyle dikkat edilmiş olup, gülümseyenlerle, kıkırdayanlarla, kahkaha atanlar bir tutulmamışlardır. Gülümseyenlerden kıkırdayanlardan daha az, kahkaha atanlardan daha çok alınacaktır. Gülerken katılanlar vergi dışı bırakılmışlardır. Yalnız şunu hatırlatmak isterim ki, memleketin haline güldüğü tesbit edilenlerden bu vergi yüzde beşyüz cezasıyla alınır. Bu konuda pişmanlık dilekçesi falan da kabul edilmez.

Madde 3 — ÇOCUK DOĞURMA VERGİSİ:

Bu vergi her çocuk doğuran kadının kocasından alınacaktır. Mükellef burada çocuk değildir. Çocuk, doğduktan sonra tartılacak, kilo başına vergi hesaplanacaktır. Çocuğun kilosu bin liradır. Aradaki gramlar, beşyüz grama kadar olanlar sayılmayacak, 501 gramdan fazlası bir kilo sayılacak ve vergi ona göre tahakkuk ettirilecektir. Düşükler, dokuz aydan önceki doğumlar vergiye tâbi değildir. Arkadaşlar, bu vergiyi koymakla memlekette doğum kontrolunun kendi kendine halledileceğine inanıyoruz.

Madde 4 — SÜNNET VERGİSİ:

Bu vergi sünnet düğünlerinde bir defaya mahsus olmak üzere alınacaktır. Bir ilâ beş yaşındaki çocuk sünnetlerinden bin lira, beş ilâ on yaşındaki çocuk sünnetlerinden üç bin lira, onbeş ilâ yirmi yaşındaki genç sünnetlerinden dörtbin lira, yirmi yaşından büyük adam sünnetlerinden beşbin lira vergi alınacaktır. Ayrıca yirmi yaşından büyüklerden gecikme zammı olarak, bu verginin yüzde onsekiz fazlası tahakkuk ettirilecek, ödemeler sünnet yapılmadan önce yapılacaktır. Vergisini yatırmayan sünnet olamıyacaktır. Kaçak sünnet yaptıranlar, buna teşebbüs edenler, kaçak sünnet yapan sünnetçiler en ağır cezalara çarptırılacaklardır.

Madde 5 — BIYIK VERGİSİ:

Bu vergi de yalnız erkeklerden alınacaktır. Maddede açık olarak belirtildiği gibi arkadaşlar, yalnız bıyık bırakan mükelleflerden alınacaktır. Yetmiş yaşından sonra, bıyıklanan kadınlar dahi bu vergiden muaftırlar. Arkadaşlar, bunda da sosyal adalete gerektiği şekilde dikkat edilmiş, uzun bıyıktan daha çok, kısa bıyıktan daha az vergi alma kuralı göz önünde tutulmuştur. Bıyıklar, defterdarlıkta özel komisyonlar önünde milimetrik cetvellerle ölçülecek ve vergi ona göre alınacaktır. Yeni terlemiş bıyıklar dört yıl vergiden muaftırlar. Vergiden kurtulmak için bıyık kesmek de işe yaramıyacak, mükellefin altı ay önceki durumu, bıyıklı veya bıyıksız olduğu bağlı bulunduğu daireden veya iş yerinden sorularak vergiler ona göre tahakkuk ettirilecektir. Yâni kısaca şunu söylemek istiyorum ki, bıyık kesmekle vatandaş vergiden yakasını kurtaramıyacaktır.

Madde 6 — BEKÂRLIK VERGİSİ:

Arkadaşlar bu vergi müzmin bekârlardan alınacaktır. Sosyal adalet ilkesine göre kadınlar yine bu vergiden muaf tutulmuşlardır. Memleketimizin koşulları, kadınların erkeklere evlenme teklif edemiyeceklerine uygun olduğundan, vergi yalnız erkeklere mahsustur. Kanunda müzmin bekârı şöyle tarif etmekteyiz arkadaşlar. Yaşı otuzbeş olup, şimdiye dek armuda saplı, üzüme çöplü deyip evlenmeyen erkek mükellefler, müzmin bekârdırlar. Müzmin bekârlar evlenınceye dek, her yıl beşyüz lira vergi vereceklerdir. Evlenme cüzdanını defterdarlıklara ibraz edenler derhal vergiden kurtulacaklardır.

Madde 7 — TAKMA ALET EDEVAT VERGİSİ:

Bu vergi yalnız bayanlardan alınacaktır. Takma şeyler kullanan mükellef bayanlar bu vergiyi, taktıkları şeyin cinsine göre vereceklerdir. Takma göğüs, takma kirpik, takma saç, takma diş, vergiye tâbi olacaktır. Yanlış beyanda bulunanlar şiddetle cezalandırılacak, bu arada mükellef evliyse, kocaları beş yıldan on yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılacaktır. Yalnız, doktor raporuyla her tarafının takma olduğunu ispat eden hanımlar vergiden muaf tutulacaklardır.

Madde 8 — NAMUS VERGİSİ:

Bu vergi sadece namuslu vatandaşlardan alınacaktır. Namussuz vatandaşlar, namussuz olduklarına dair mahalle muhtarından tasdik ve semt karakolundan derkenarlı bir ilmühaber getirdikleri takdirde vergiden muaf tutulacaklardır. Namuslu oldukları halde, muhtara ziyafet çekip, namussuz ilmühaberi alanlar elbette namussuzluklarının cezasını çekecek, kanun bu gibilerin yakasını bırakmıyacaktır. Ayrıca, «Namusu İki Paralık» tır diye ilmühaber getirenlerin yedi sülâlesi vergiden muaf tutulacaktır. Yedi sülâle sayımını mal müdürlükleriyle nüfus memurlukları bir arada tesbit edeceklerdir.

Madde 9 — KAŞINMA VERGİSİ:

Bu vergi, yalnız parasızlıktan, bir de dayak için kaşınanlardan alınacak, bit, pire, uyuz, sivilce kaşıntılarından alınmayacaktır. Parasızlıktan kaşınma, alenen ve de hakareten yapılırsa, vergi bire beşyüz cezayla tatbik edilecektir.

Madde 10 — MANZARA SEYRETME VERGİSİ:

Bu vergi, durup da manzara seyredenlerden alınacaktır. Arkadaşlar siz de takdir edersiniz ki, manzaradan manzaraya fark vardır. Bir deniz kenarını seyretmek başkadır, bir kaya parçasını seyretmek başkadır, bir trafik keşmekeşini seyretmek yine başkadır. Bunlardan ayrı ayrı vergi alınacaktır. Pencere silen hizmetçi manzaralarını seyredenlerden, vergi iki misli tahakkuk ettirilerek alınacaktır. Plâj manzaraları verginin en yüksek dilimini teşkil etmektedir. Ayrıca, buralarda gözlük altından manzara seyretmek, plâj kabin deliklerinden manzara seyret-

Toplum polisi de boykot yaptı. — Gazeteler —

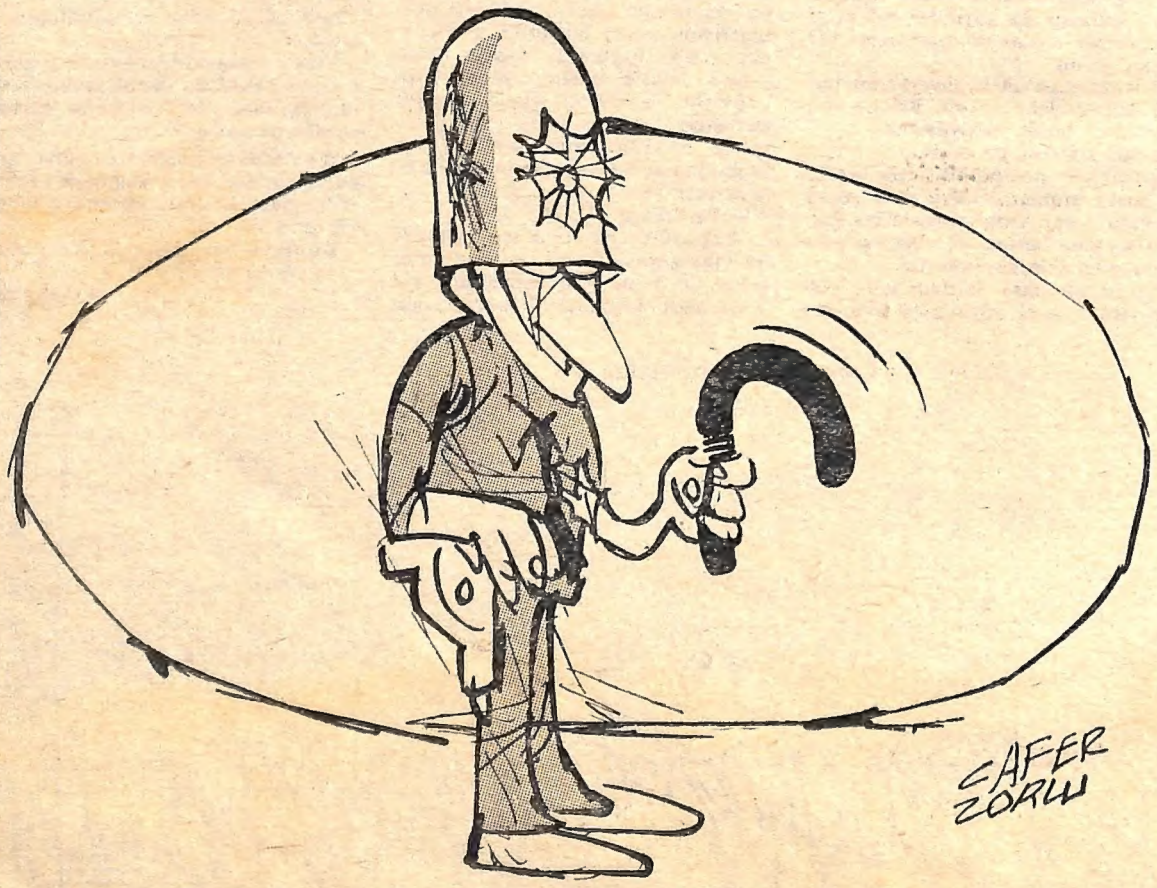

Yazısız

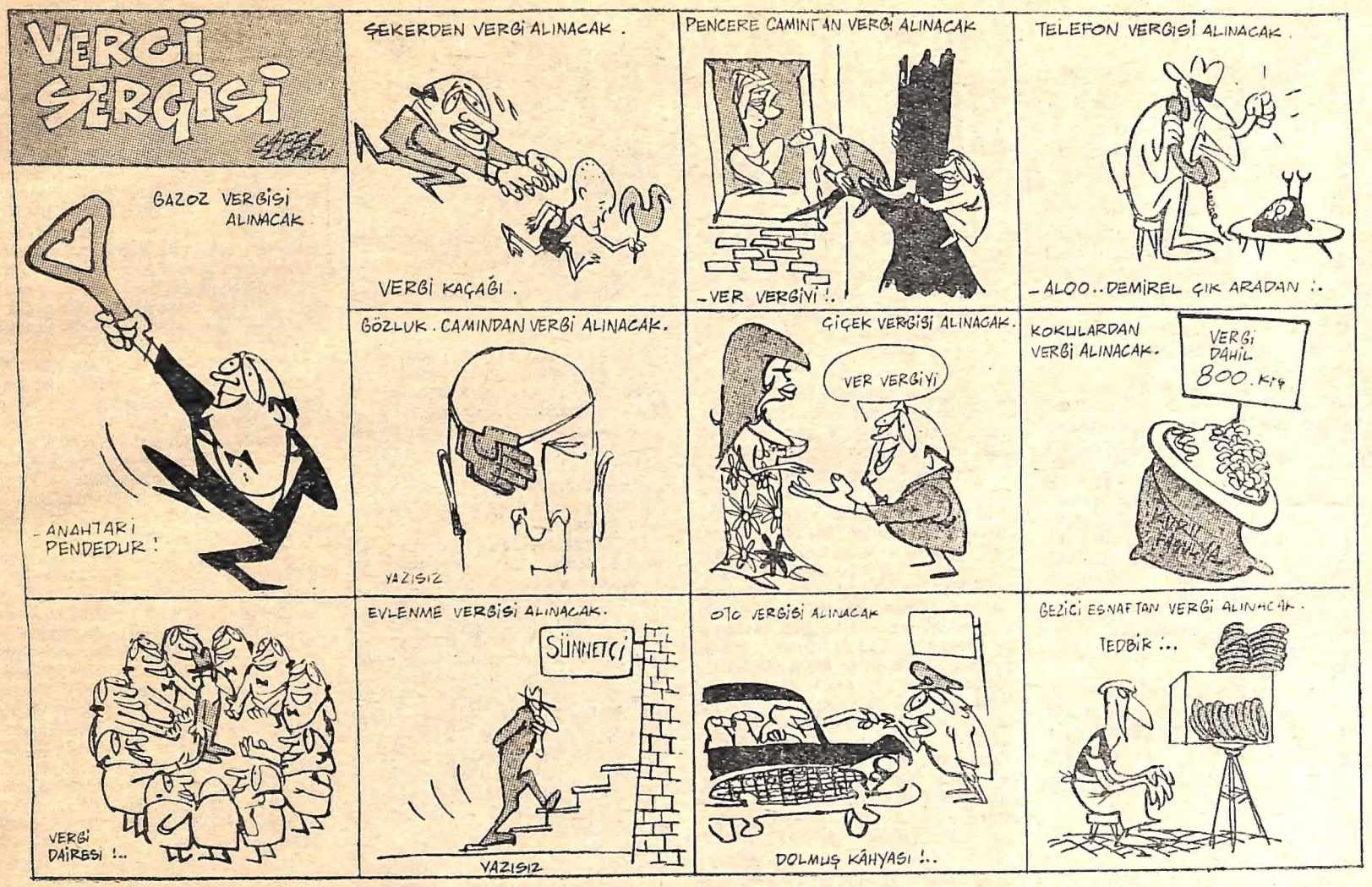

mek en yüksek vergiye tâbidir. Bu gibiler, her böyle manzara seyrederken yakalandıklarında vergileri bir misli artırılarak alınacaktır.

Madde 11 — SPOR VERGİSİ :

Bu vergi, taraftarlardan tahakkuk ettirilerek alınacaktır. Önce, anketlerle yurt taranacak, mükelleflerin hangi takımı tuttukları beyannamelerle tesbit edilecektir. Taraftarlık beyannamesi vermeyen vatandaşlara kanunda şiddetli cezai müeyyideler konmuştur. Taraftar, takımının o yıl ligdeki sırasına göre vergi verecektir. Görüyorsunuz ki arkadaşlar, burada da sosyal adalet üzerinde titizlikle durulmuştur.

Madde 12 — ŞARKI, TÜRKÜ ÇAĞIRMA VERGİSİ :

Bu vergi yalnız şarkı ve türkü çağıranlardan alınacaktır. Bu vergide de sosyal adalet ilkeleri gözetilmiş olup türkü söyleyenden daha az, şarkı söyleyenden çok, arajman söyleyenlerden daha çok alınacaktır. Mükellef mırıldansa dahi bu vergi kendisinden alınacaktır. Takdir edersiniz ki arkadaşlar elini kulağına atıp bağıranlar, daha fazla vergi vereceklerdir. Sesler, saniyedeki titreşimlerine göre hesaplanacak ve vergi ona göre tahakkuk ettirilecektir. Dilsizler, bu vergiden muaftırlar.

Madde 13 — ASFALTTAN YÜRÜME VERGİSİ :

Arkadaşlar, görüyorsunuz ki köylü vatandşalarımız bu vergiden muaftırlar. Bu vergi yalnız ve yalnız asfalttan yürüyenlerden alınacaktır. Otomobille, otobüsle gidenlerden bu vergi alınmayacaktır. Vergi, asfaltın darlık ve genişliğine göre alınacak, geniş asfaltlardan yürüyenlerden daha çok, dar asfaltlardan yürüyenlerden daha az alınacaktır. «Asfalttan yürü» diyenler ve çevresinde bu propagandayı yapanlar, beş yıl vergiden muaf tutulacaklardır. Ayakları olmayanlar asfalta çıksalar dahi onlardan bu vergi alınmayacaktır.

101 şirket iflâs etti. — Gazeteler —

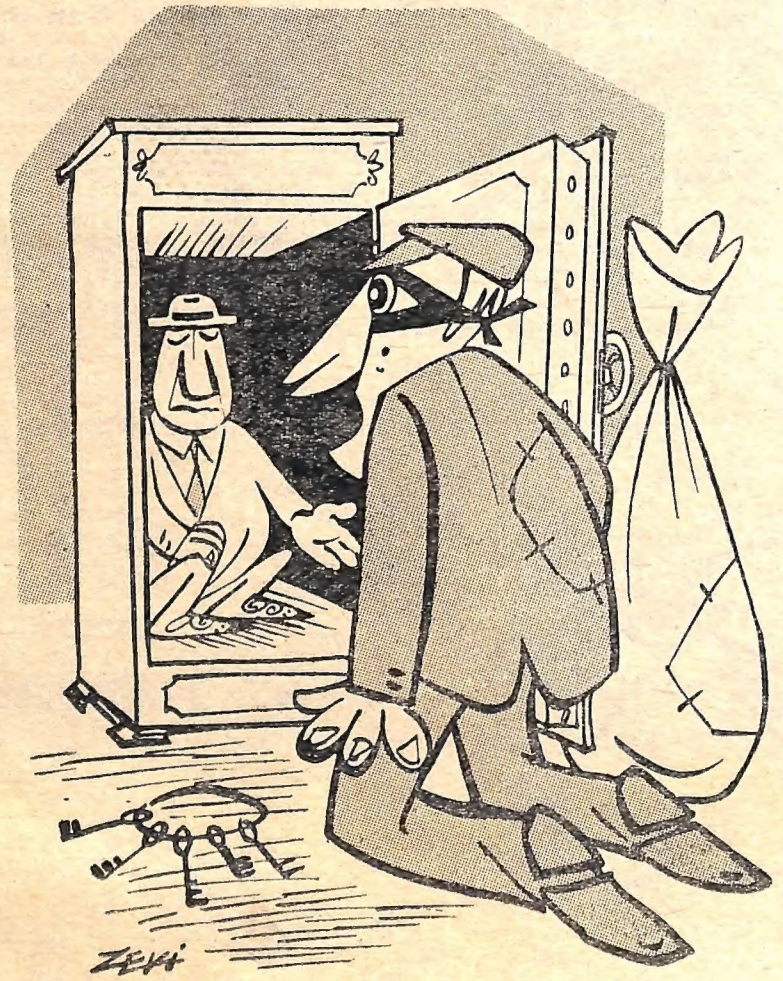

Yazısız

Madde 14 — EŞLEŞME VERGİSİ :

Bu vergi, götürü olarak hesaplanmış olup, gençliğe ve ihtiyarlığa bakılmaksızın karı kocanın bir çatı altında yaşadığı her haneden ayda sekizyüz lira olarak alınacaktır. Vergisini zamanında vergi dairelerine yatırmayan karı ve kocaların yatakları ve odaları ayrılacak, vergiyi yatırıncaya dek bir araya getirilmeyeceklerdir...

Şimdilik bu kadar arkadaşlar... Bu akşam çıkacak olan yeni vergiler hakkında yarın size yine bilgi veririm...

Toplantı bittikten sonra hızla merdivenleri inip gazeteye koşuyordum ki, biri önümü kesti:

— Dur bakalım, dedi.

— Hayrola? dedim.

— Mutlu musun, mutsuz musun?

— Sana nesi yahu? dedim.

— Arkadaş, dedi, konuşmana dikkat et, karşında senin devlet memuru var!

— Ne memuru?

— Tahsildar...

— Haa, öyle mi? Mutluyum.

— Ver yüz lira.

— Niye?

— Mutluluk vergisi...

— Aman, şey kardeşim, yanlış söyledim, mutsuzum...

— Haa, ver o zaman ikiyüz lira...

— Niye?

— Mutsuzluk vergisi...

— Şey, mutluyum mutlu...

— Ha, ver o zaman üçyüz lira...

— Niye?

— Yüz lirası mutluluk vergisi, ikiyüz lirası da yanlış beyanda bulunduğunuz için ceza...

Muzaffer İZGÜ

Ters bir gün

TAKVİMLER 2000 yılı Haziranının ortalarını gösterirken yeni bir güne gözlerini açanlar, duyup okuduklarının etkisiyle şaşkına döndüler.

Gazetedeki haberler nedeniyle lokmaları boğazına dizilen yaşlı başlı bir vatandaş:

— Allah sonumuzu hayra çıkarsın, diye söylenerek bıraktı kahvaltıyı. Ahlâkın, vicdanın zerresi kalmamış kimsede. Şu haberin korkunçluğuna bakın: «Şehirde yapılan arama taramada, silâhsız dolaşan 45 kişi tutuklandı!» Bu ne başıboşluktur Yârabbi! Silâhsızların yuvalandıkları bu şehirde bedavadan yaşıyoruz vallahi! Yoo, artık durulmaz. Milletin burasına geldi! Nerede vatandaşın can ve mal güvenliği?...

Bir öfkeyle kalkıp giyinmeye başladı. Karısı dikildi karşısına:

— Sabah karanlığında nereye ayol?

— Arkadaşları toplayıp vilâyete, polis müdürlüğüne gideceğim durumu protesto edeceğim! Gözlüğümü ver benim. Sigaramı, çakmağımı ver.

İstediklerini koşturdu kadın. Kapıdan çıkarken durup, ceplerini yokladı:

— Tabancalarım nerde?

— Yanında değil mi?

— Yok. Size bin kere söyledim ceplerimi karıştırmayın diye. Aldığınız şeyi, işi bitince hemen yerine koyun diye... Bul çabuk şunları!

— Dur canım sinirlenme hemen. Belki çocuklar almıştır. Al, bugünlük benim tabancamı vereyim. Akşama gelirken biraz mermi getirmeyi unutma. Evde zırnık kalmadı. Ansızın bir misafirimiz gelse de, silâh kullanmak zorunda kalsak kepaze oluruz!

Aynı dakikalarda radyodan haberleri dinleyen bir başka evin kadını:

— Koş ayol, koş, diye seslendi kocasına. Duydun mu?

— Neyi?

— Piyasadan toplanan nümunelerin tahlili sonunda, 78 çeşit gıda maddesi temiz çıkmış!

— Bunları millete yedirenlerin elleri kırılsın, dilleri tutulsun inşallah! Bizi zehirlemeye çalışıyor namussuzlar! Temiz raporu verilen bu malları piyasadan kaldırmışlar mı bâri?

— Hepsini nasıl kaldırsınlar canım? Zaten topu topu 80 çeşitmiş.

— Yoo, göz göre göre sağlığımı tehlikeye atamam.

Çabucak giyindi.

— Nereye?...

— Bu işin mücadelesini etmeye... Bir mala hem temiz raporu vermek, hem alenen satışına göz yummak nasıl olurmuş anlasınlar bakalım!

Onbinlerce evden onbinlerce öfkeli insan «Bozuk düzene son, ahlâksızlığa paydos!» diye bağrışarak sokaklara dökülürken, başkentin siyasi çevrelerinde de harıl harıl bir faaliyet göze çarpıyordu. Biribiri ardınca patlak veren son derece vahim olayları görüşmek için parti genel merkezleri olağanüstü gizli toplantılar yapmış, muhalefet bu çok önemli konuda hükûmete karşı güçbirliği yapma kararı almış, durumun nazikliğini anlayan Bakanlar, eşi görülmemiş bir paniğe kapılmışlardı. Aksaklık kolayca geçiştirilebilecek cinsten değildi ki, ört bas edilebilsin. Millet hesap soruyordu, muhalefet meydan okuyordu, basın, tarihimizin hiçbir döneminde görülmemiş bir başıboşluğun hüküm sürmekte olduğunu yazıp duruyordu.

Kısacası memleket ve iktidar için tersliklerle dolu bir gün yaşanıyordu. Gazetelere bakılırsa üst kademedekilerin hepsi sorumluydu, her biri kendini ilgilendiren konuda hesap vermek zorundaydı. Bütün mesele gıda maddelerinin talimatnameye uygun olmasıyla, silâhsız 45 kişinin tutulmasından ibaret değildi ki... Dış seferden döndüğü gün bir kaçakçılık ihbarı üzerine tutuklanan Akdeniz yolcu vapurunda gümrükçülerin bütün çabalarına rağmen bir iğne bile bulunamamış, Ulaştırma ve Gümrük Bakanlıkları son derece müşkül durumda kalmıştı. Ne demek oluyordu yâni bu? Alışılmış düzene karşı gelmek değil de neydi bu gemi mürettebatının yaptığı? İlgililer telefonun başından bir an bile ayrılmıyor, dakikada bir:

— Hâlâ bir şey bulunamadı mı? diye limana soruyorlardı.

— Maalesef bulamadık efendim.

— Geminin şüphelendiğiniz kısımlarını söktünüz mü?

— Evet, söktük.

— Bir de falakaya yıkıp sorguya çekin.

— Emredersiniz.

Neyse ki yarım saat sonra olayı örten sır perdesi kalkmış, pabucun pahalı olduğunu gören mürettebat, baklayı ağzından çıkartmıştı:

— Doğrusunu isterseniz kaçak malları bizzat kendim hazırlattım, rıhtıma taşıttım, diyordu geminin yağcısı. Unutulmuş. Ama hangi ineğin unuttuğunu vallahi de billâhi de bilmiyorum!

Eh, üçer beşer yıl yediler mi, bir daha unutmazlardı. Yolculardan önce kaçak malları yüklerlerdi gemiye.

Adı geçen Bakanlıklar omuzlarına çöken yükün ağırlığından kurtulmanın rahatlığı ile ortak savunmalarını hazırlarlarken, «Üniversiteye öğrenci girebilir mi, giremez mi?» konulu bir açık oturuma katılan İçişleri Bakanı kulağına fısıldanan her sözü önündeki kâğıda not ediyor, her nottan sonra gözleri kocaman kocaman açılıyordu. Gelen haberler hiç de iç açıcı değildi. Bu ne garip, bu ne tersliklerle dolu alışılmışın dışında bir gündü Yârabbi!

Öğretim üyelerinden biri, kendilerinin ve öğrencilerin girmesiyle üniversite muhtariyetinin zedelenmiyeceği tezini savunurken, Bakanın kulağına eğilen yeni bir haberci:

— Dağlardan inen 380 eşkıyanın 375 haneli falanca köye yerleşmesiyle, evsiz kalan sabıkasız beş vatandaş dağa çıkmış, diye fısıldıyordu.

Suçsuz beş kişi dağa çıkmıştı ha? Peşpeşe beş «of» birden çekti Bakan. Haydi eşkıyanın dağdan inmesinde yadırganacak bir durum yoktu. Fakat suçsuzların dağa çıkması ne oluyordu! Ya az önceki söylenenlerin hesabını nasıl verebilirdi?

— Son yirmidört saat içinde yurtta ne bir trafik kazası olmuş, ne de cinayet ve yaralama olayı... Üstelik üç aydır oturma grevi yapan falan fabrika işçileri sistem değiştirip çalışma grevine başlamamışlar mı! Normal zamanlardakinin üç misli fazlası da mal çıkartıyorlarmış!

Kendi sorumluluğunda olduğu halde bozulan asayişten kendi de korkuyordu. Bir de şu üniversite olayları normale dönse...

Kalktı. Kürsüye yürüdü:

— Öğrenim üyeleri ile öğrenciler, istiap haddi kanununa göre üniversiteye giremezler, dedi. Çünkü otuz yıldır «Üniversiteye polis girer mi, giremez mi» konusu tartışılırken üniversiteye polis girdi, jandarma girdi, belediye zabıtası girdi, mevcut tamamlandı. Dışardan başka bir kişi bile giremez. Polis okuyacak, hocasıyla talebesiyle bütün üniversiteliler vukuu muhtemel çatışmaları önlemek için dışarda nöbet tutacak! Bunun aksi, Anayasaya uygun düşmiyeceği gibi, memleketi de anarşiye sürükler.

Kürsüden indi, salondan çıktı, asayişi korumak için dağdaki beş suçsuz kişiyi nasıl indireceğini, birdenbire ardı arkası kesilen hilecilik, sahtecilik, silâhsızlanma, kaza yapmama olaylarını nasıl önleyeceğini düşünerek arabasına bindi.

Takvimler 2000 yılı Haziranının ortalarını gösterirken tersliklerle dolu gün hâlâ bitmemişti.

Bütçeyi denk bağladığı halde, vergi kaçırmayan bazı ahlâksızlar yüzünden tahminlerin üstünde gelir kaydeden Maliye alışılmış düzeni bozmamak, memlekette huzursuzluğun çıkmasına sebep olmamak için bütün uzmanları ile bu fazlalığı kaldırmak için çareler arıyor; Kıbrıs tezimizi bütün dünyanın kendiliğinden kabul etmesine şaşan Dışişleri, bunda bir günahı olmadığını ispat etmek için savunmasını hazırlıyor; işçilerin çalışma grevine başlamalarından ürken ilgili Bakanlık, makinaları durdurmak için plân üstüne plân kuruyordu.

Ters bir gündü. Öyle ki, Meclis toplanmıştı da, kimse kimseye kötü bir lâf bile etmemişti.

Vedat SAYGEL

★

Parmklarımı kullanmadım!

Patron, işe alınan sarışın daktiloya sordu:

— Kızım, kaç yıldır daktiloluk ediyorsun?

— Beş yıldan beri efendim!

— Güzel... Kaç parmakla daktilo yazabiliyorsunuz?

Genç kız, mini eteklerini biraz daha havalandıran bir kırıtışla güldü:

— Valla.. bilmiyorum ki... Bugüne kadar, daktilo başında parmaklarımı hiç kullanmadım da...

— Gazete kâğıdına yapılan zam tepki ile karşılandı. —

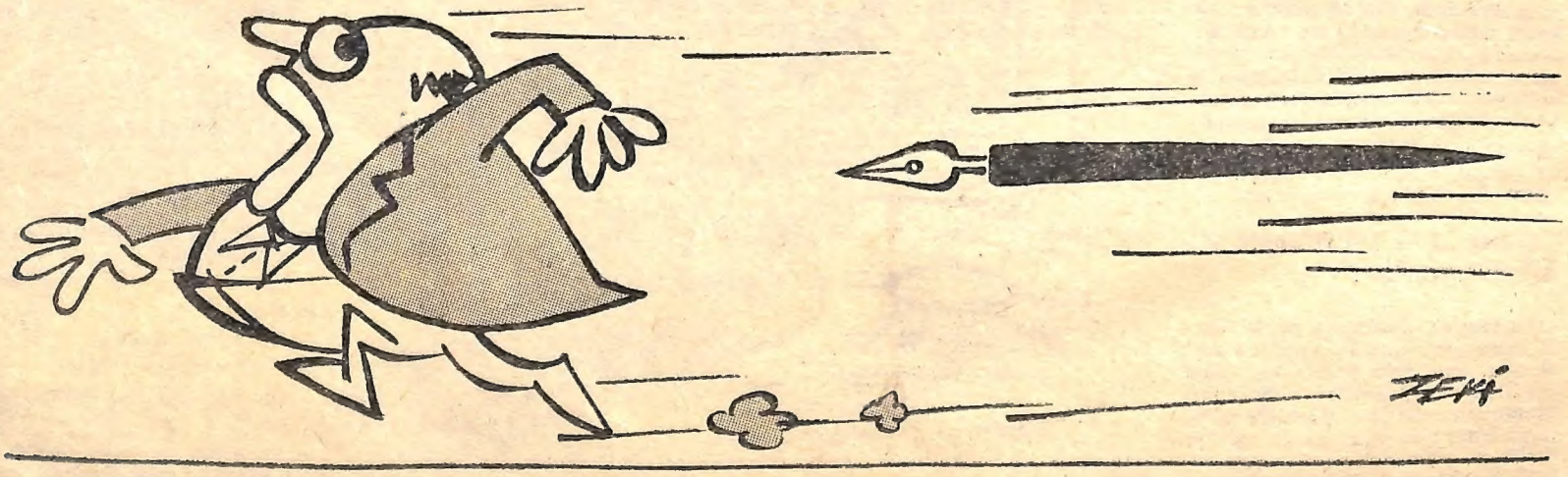

Yazısız

YELPAZE

REFİK ERDURAN

MEDET!..

ÖNCE size basit bir kural: İnsanların birlikte yapabilecekleri iş, teker teker yapabilecekleri iş toplamından fazladır.

Örnek:

Üç kişi onar dakika da uğraşsalar tek başlarına bir sandalı karaya çekemezler. Ama üçü aynı anda sandala asılırlarsa bir kaç saniyede başarırlar o işi.

Bizim memlekette işbirliği gereğinden, elele vermekten, dayanışmaktan falan çok lâf edilir. Atasözümüzü bilirsiniz:

— Bir elin nesi var? İki elin sesi var!

Bazı sigara paketlerinin üstünde hâlâ rastlanan dört kenetlenmiş el resmini ve «Milletçe Elele» yazısını gördükçe acı acı gülümsemeden edemiyorum.

Milletler içlerinde, çoğu zaman çıkarları çatışan sınıflar ve zümreler barındırırlar. Ben milletçe elele olmamızdan geçtim; o sınıf ve zümreler içinde azıcık dayanışma olsun razıyım.

Oysa o konudaki bütün edebiyatımıza, parola ve atasözlerimize rağmen bugün gerçekte her çeşit dayanışmadan bizimki kadar yoksun toplum güç bulunur. Aynı safta ortak çıkar ve eğilimleri paylaşan kişiler bile elele değil, boğaz boğaza.

Bu durum beni o kadar bunaltıyor ki, ne zaman, nerede, ne alanda olursa olsun işbirliği lâfı duyunca heyecanla kulak kabartıyorum.

Geçenlerde Çin'le ilgili bir haber çarptı gözüme:

Bazı bilginler hesaplamışlar, eğer dünyadaki bütün Çinliler birer iskemle üstüne çıkıp aynı anda yere atlasalar bu darbenin toprakta yaratacağı sarsıntı büyük çapta depremlere yol açarmış. Daha yüksek bir yerden atlarlarsa sarsıntı o ölçüde şiddetlenirmiş. Gerekli jeolojik bilgileri topladıktan ve çok ince hesaplar yaptıktan sonra kolektif atlayışın açısını ayarlayarak yeraltı dalgalarının yıkıcı etkisini belirli bir noktada toplamak, yâni meselâ Avrupa'daki bir büyük şehri öylece yerle bir etmek de mümkünmüş.

Gördünüz mü işbirliği imkânını?

(Doğrusu bunu okuyunca azıcık da midem bulandı. Bizde biraz fazla sık deprem oluyor; büyük şehirlerimiz yerle bir edilmese bile köy ve kasabalarımız epeyce yıkılıyor.

Atatürk'ün ölümünden bu yana hükûmetlerimizin sürdüregeldiği parlak dış politika sayesinde bütün komşularımızla durumumuz malûm. Biribirimizle olduğumuz gibi çevremizdekilerle de ya açıkça düşmanız, yahut «Bil bakalım dost muyuz düşman mıyız?» oyunları oynamaktayız.

Hal böyleyken gelin de düşünmeyin bakalım:

— Sakın küçük komşularımızdan birinin tüm nüfusu, ara sıra iskemlelerden falan atlamakta olmasın?)

Bu sabah Şikago'dan gelen bir haber ise işbirliği imkânları konusunda bambaşka bir ufuk açtı gözlerimin önünde.

Efendim, insanların her yerde haydutlardan, hırsızlardan, uğursuzlardan korunmasını kendine konu edinmiş Milletlerarası Güvenlik Birliğinin o şehirde yapılan yıllık toplantısına bilimsel bir rapor sunulmuş.

Saldırı ve soygunları önlemek yahut haber vermek için alârm zilleri, çeşitli sirenler, canavar düdükleri falan imal eden bir büyük şirketin lâboratuarlarında bazı bilginler «insana en çok dehşet verici sesin ne olduğu» konusunu uzun uzun araştırmışlar.

Üstünde denemeler yapılan kişilerin çoğu ipten kurtulmuş haramî takımıymış. Tecrübeli hırsızlar, şampiyon soyguncular, birinci sınıf caniler de varmış aralarında.

Bu herifler canavar düdüğü kabilinden kuru gürültülere hiç pabuç bırakmamışlar. Ne patırtı koparsa kopsun, işlerini tam bir soğukkanlılıkla tamamlayabileceklerini güzelce ispatlamışlar.

Ancak bunların en kaşarlanmışını bile şaşırtan, hiç değilse bir an duraklatıp akıllarını karıştırabilen bir tek gürültü varmış.

O da neymiş, biliyor musunuz? Kadın çığlığı.

Evet, her halde milyonlarca yıllık bir şartlanma sonucu, cıyak cıyak haykıran bir kadının sesi en zorlu erkeğin bile hafiften elini ayağını titretiyormuş.

Hele birden fazla kadın aynı anda bağırmaya başlarsa...

Öyle bir felâkete birkaç saniyeden fazla dayanabilen babayiğit çıkmamış!

Şikago'daki milletlerarası toplantıya rapor sunan uzmanların herkese bilimsel öğüdü:

— Her hangi bir soygun ya da zorbalık denemesi karşısında, olay yerindeki bütün kadınlar hep birden ve avazları çıktığı kadar çığlık atmaya başlamalı. Henüz teknik, bundan etkili bir ses silâhı geliştirebilmiş değildir.

Başka konularda çağdaş tekniğe pek kulak astığımız yoktur; gelin bâri şu işte uzman öğüdü dinleyelim. Yurdumuzdaki soygunlar ve zorbalıklar karşısında elbirliği yapamıyorsak kadınlarımıza sesbirliği de yaptıramıyacak değiliz ya.

Sözleşelim, belirli bir günün belirli bir dakikasında hep birden yüzlerini Ankara'ya dönüp bassınlar çığlığı:

— İmdaaaaaat!..

Ya duyurur, ya da bir şeyler devirirz.

Refik ERDURAN

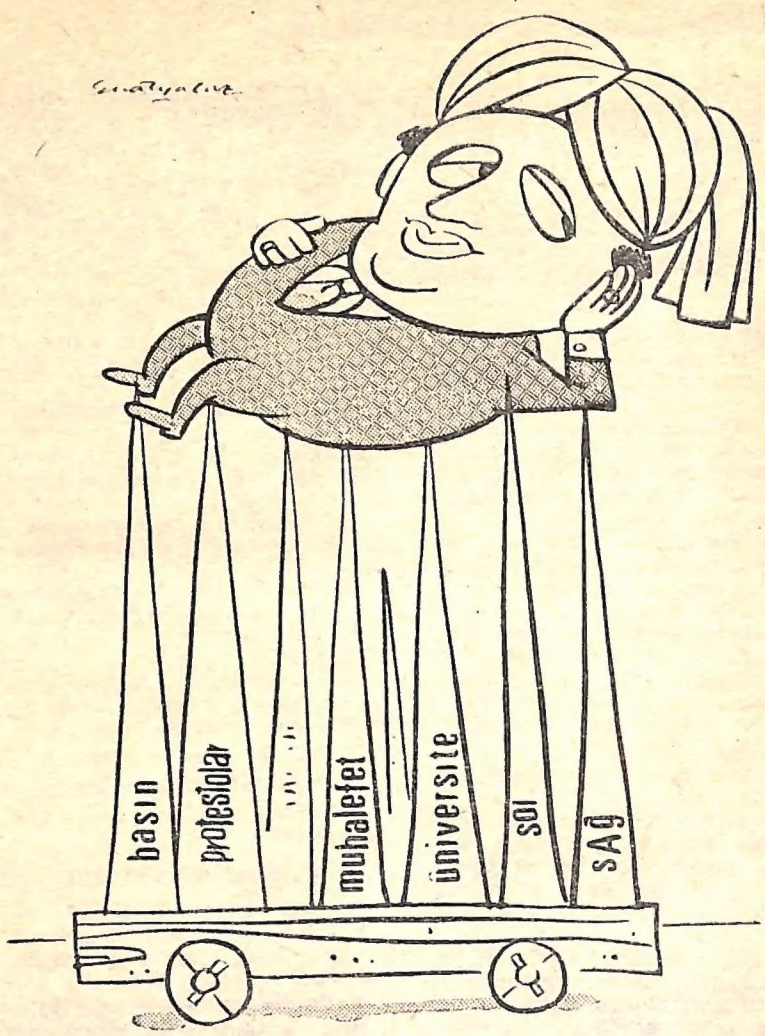

Bir politika fakiri!

Dünyanın en pahalı ayakkabıları Türkiye'de satılıyor. — Gazeteler —

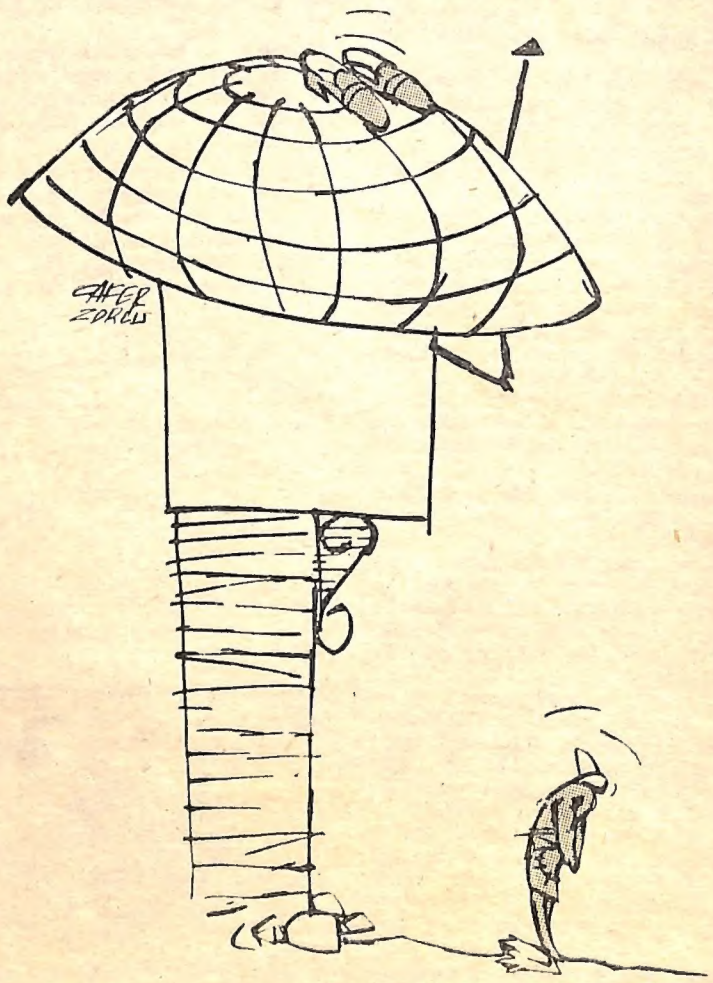

Yazısız

Gece yarısı şeytanları

SADO, ALİ, RAMAZAN

— Ula baa bah!... Aha bu Alaman gızlarının elinden zehhir içilir, zehhir!...

— Möchten Sie erlauben Frau?

— Ula gardaşim, tavvuh yiya yiya garnımın içi tavvuh çifligine dönmüşdür... Yoh mu bu melmeketin daha başga yemegi?

— Was ist, denn dabei Herr Ali?

— Rammozan!... Geççık lı tta pırs dıkı, a bemı çı?

— Söyle o Alaman gızına, de ki, Rammozan Efandi benim emşeridir, de! Egerki varısa bi başga gız arkadaşi tilafon etsin, söyla!... Tilafon çeksin ki aha buraya gele de tavvuh yiyek!... Ve de Alaman birası içek!..

— Eyi, hoş emme Sado'yu ne yapacahsın? Birez soyna Sado da geleek buruya!...

— Neydek Sado'yu gardaşim? Cennemin dibina gelsin Sado!... Sado'nun gancığı var. İzmirli gızınan meteris otirymiş Sado! Bi de gelip bizim gızlara mi ortah olacah Sado?

Elleriyle, ağızlariyle, dişleriyle, parmaklarıyla tavukları; gözleriyle de masalarında oturan Alman kızını yemeye çalışıyorlardı.

Adının Ramazan olduğu anlaşılan kara kaytan bıyıklısı, ara sıra masanın önünden geçen garson kızlara da en az parmakları arasındaki tavuğun buduna baktığı gibi bakıyordu.

İlk önce kendilerine birer duble bira ısmarladım. Sonra kalktım yerimden, ağır ağır masalarına yaklaştım:

— Misafir kabul eder misiniz? dedim.

Ramazan ilk önce şaşırdı. Arkadaşı ise yan gözle beraberindeki Alman kızına baktı, kuşkulu nazarlarla. Acaba tavladığı kızın bir takıntısı mıyım, diye. Sonra buyur ettiler masalarına.

İkisi de Orta Anadolu'dan. Biri Erzincan'lı, diğeri Elâzığ'lı.

Türkiye'den gelmiş, geçici bir konuk olduğumu anlayınca biraz ferahladılar. Erzincanlı Ali, beni yanındaki Alman sevgilisine takdim etti Ramazan ise huzuru kaçmış insanların tedirginliği içindeydi.

Biz henüz hoş-beşe başlamıştık ki Sado geldi. O da Elâzığ'lı. Palu'dan mıydı, yoksa bir dağ köyünden mi, aklımda kalmadı.

Başladık bu kez Sado ile sohbete:

— Sadık, ne zaman geldin Almanya'ya?

— Bu bahar geliirsin tam üç sena oliirsin. Bir sena aha bu çeşit ortalarda dolaşiirsin. Bir senanin üsdüne bir sene daha geçiirsiin, olirsin iki sene. Bu sefer Şututgard'a gidiirsin!...

— Hangi işte çalışıyorsun?

— Aha bu yollara gum tökirsiin. Gum tökiirsin ki kimsanin ayağı gaymiirsin buzların üsdünde. Alaman Beladiyasi çoh para veriirsin!

— Para artırabildin mi bâri?

— Niya artırmiirsin ki? Artırirsiin. Melmeketta yeddi çonciğ köleniz varsin. Yeddi çonciğ içün zam verirsin Alaman Beladiyasi! Başga işde bu gadar zam vermiiirsin heç bi kesme!

Sado, hem konuşuyor, hem de Ali'nin yanındaki Alman kızına bakıyordu kaçamak gözlerle. Ramazan da elindeki tavuğun son kemiklerini sarı dişleriyle sıyırmaya çalışırken gözlerini kızın göğüslerinden ayırmıyordu. Tedirginliğini tatlı bir espriyle silmeye çalıştı. Sado'ya gözlerini dikti:

— Tavvuh göskü mi yiyeceksin, dedi, yohsam canin pliç mi istiyi?

Sado huylandı. Açıktan açığa işi zevzekliğe boğan Ramazan'a kızmış gibiydi:

— Ben heç bi şey yemiirsin, dedi. Benim ağzısi tavvuğa, pilice daha alışmamişsin!...

Bir yandan sohbet devam ederken bir yandan da garson kızlar biralarımızı yeniliyordu.

Sado:

— Patatez ekmagi heç eyi yenmiirsin! dedi. Sonra masaya bira getiren sarışın kıza döndü:

— Tankişo! diye gülümsedi.

— Ne söyledin kıza Sadık?

— Tankişo söyliirsin, yâni teşakkür ediirsin!

GECEYARISI ŞEYTANLARI

Pension Flora'ya döndüğüm zaman vakit ikindi üstüydü. Salonda iki genç kızın beni beklediğini haber verdiler. İndim aşağı.

Biri Simens'li kızlarımızdan Güler isminde İstanbul'lu bir yurttaşımız:

— Şemsi ağabey, dedi, bir akşamınızı bizim konuğumuz olarak geçirmenizi rica edeceğiz. Simens'li kız arkadaşlar sizinle toplu olarak bir akşam yemeği yemek istiyoruz. Bu iş için beni görevlendirdiler!

Diğer hanım misafirim de Yaylâ Gazinosu'nda güzel yurt türkülerini dinlediğimiz Malatya'lı Can Yaralı idi.

Bir süre onlarla sohbet ettik. Bir kaç geceden beri yorgun ve uykusuz olduğum için çağrılarına daha elverişli bir günde uyabileceğimi söyledim.

Meğer her şeye rağmen dinlenmek yine nasip olmayacakmış bize. Pension Flora'daki odamın çevresindeki tüm odalar turist kızlarla dolmuştu. Danimarka'dan, Hollanda'dan, Belçika'dan gelmiş on'a yakın genç kızın tıpkı Türklerin Viyana'yı kuşatması gibi odamın dört bir yanını kuşattıklarını ancak gecenin geç saatlerinde farkettim.

Dinlenmek için yatağıma uzanmıştım. Belki de hafifçe uyuklamıştım. Müthiş bir gürültü-patırtı ile yataktan fırladım.

Merdivenlerde, salonlarda koşuşmalar, tepinmeler, dişi dişi kahkahalar biribirini kovalıyordu.

Salona çıktığım zaman... uyyyy babooovvvv... cins cins, çeşit çeşit, boy boy, tip tip, cici cici taylar, kısraklar kişniyordu koridorlarda.

Hepsi fitil gibi sarhoştu. Etekleri, çizmeleri, bacakları kendilerinden daha fazla sarhoştu.

Saate baktım.. geceyarısı olmuş... Eh.. demek ki bir-kaç saat uyuklamışım yatağın üzerinde...

Tekrar odama girmeye hazırlandığım sırada elindeki teneke kutudan kâğıt bardağa Hollanda birası dolduran bir turist kız yolumu kesti:

— S'il vous plaît Monsieur!

— Oh!... C'est trés tard Mademoiselle!

İster istemez diktik bardağı tepeye...

Gözlerim etrafta cankurtaran simidi gibi bir başka konuk arıyor.. bir erkek.. bir başka insan... Bir Sado da olabilirdi bu.. bir Ali de.. bir Ramazan da...

Yok... Kimsecikler yok, sarhoş kızlardan başka.. pansiyonun bu katında zaten pek kimse yoktu.. turist kızlar, her halde bugün gelmiş olmalılar... Belki geceyi bir kulüpte geçirdiler.. içtiler... Sonra yatmak için pansiyonlarına geldiler... Geldiler ama.. yarım düzineden fazla genç kızın ortak psikolojisi.. onların diri vücutlarındaki kan damarlarına karışmış olan alkol.. ve akreple yelkovanın gösterdiği rakamlar... Bu üç faktör bir araya gelince, gecenin bu ıssız saatinde «Pension Flora» nın üst katı savaş alanına döndü...

Güzel bir genç kızla gecenin güzel ve ıssız bir saatinde karşılaşmak «Hissi piyango» nun belki en büyük ikramiyesidir!...

Ama her biri biibirinden sarhoş, her biri biribirinden ilginç ve tatlı, her biri biribirinden azgın yedi genç kızla gecenin geç saatlerinde karşılaşmak.. hem de yatak kıyafetiyle karşılaşmak.. bir amorti bile değildir!...

Teneke kutuları açıp Hollanda birası içmekten başka.. şuursuz çağıltıların ortasında dişi kahkahaları dinleye dinleye üzülmekten, ezilmekten başka.. ortalara fırlatılan bel kemerlerine, çizmelere, kalpaklara melûl-mahzun bakmaktan başka... ne halt edersiniz ki?

.....

O gece... O fırtınalı Münih gecesi.. sabaha karşı.. çok önemli bir karar verebilmek için en büyük sıkıntıyı geçirdim.

Bir kaç gün sonra Türkiye'ye dönmek üzere uçakta yerimi ayırtmış olmama rağmen şeytan dürttü, daha doğrusu şeytanlar dürttü.. Orta Avrupa yolculuğuna daha bir kaç haftа devam etsem.. nasıl olur acaba? diye diye etrafı ağarttım... Uykumu kaçıran şeytanlar, Almanya'dan Fransa'ya, oradan İtalya'ya geçeceklerdi...

Eh... Biz de beyin yıkamak için çıkmamış mıydık bu geziye? Politikanın kiri ve pası ile bulanan beynimizi arıtacak, ışıtacak ve dinlenmiş bir kafa ile Anavatana dönecektik yeniden kişiliğimizi bulmak için...

Kendimi yokladım. Beynimi yokladım biraz. Bana kalırsa henüz tam anlamıyla yıkanmış değildi beynim. Ve henüz dilediğim gibi kişiliğimi bulamamış sayılırdım... Şöyleeee bir İtalya'ya kadar, Fransa'ya kadar.. hattâ beni bu yolculuğa —dumanlı kafalarıyla— zorlamaya çalışan şeytanlarımla birlikte onların ülkelerine kadar.. Hollanda'ya, Belçika'ya, Danimarka'ya kadar.. geziye devam etmekte kamusal ve duygusal yarar vardı bi dolu...

.....

Sisli, buğulu, dumanlı bir Münih gecesinin şafağında hayatımın en enayice kararlarından birini daha veriyordum:

Seyahat programımı değil, Pension Flora'daki odamı değiştirmeliydim!..

İyi mi?

Şemsi BELLİ

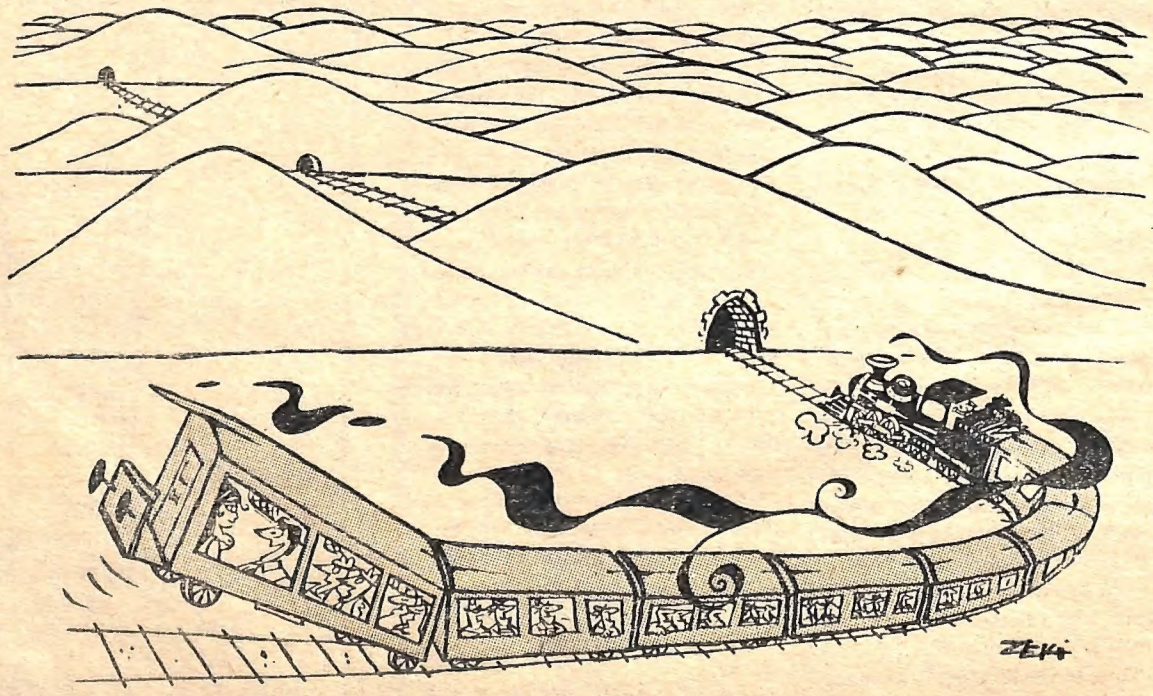

Genç evliler balayında!..

AYNA

Semih Balcıoğlu

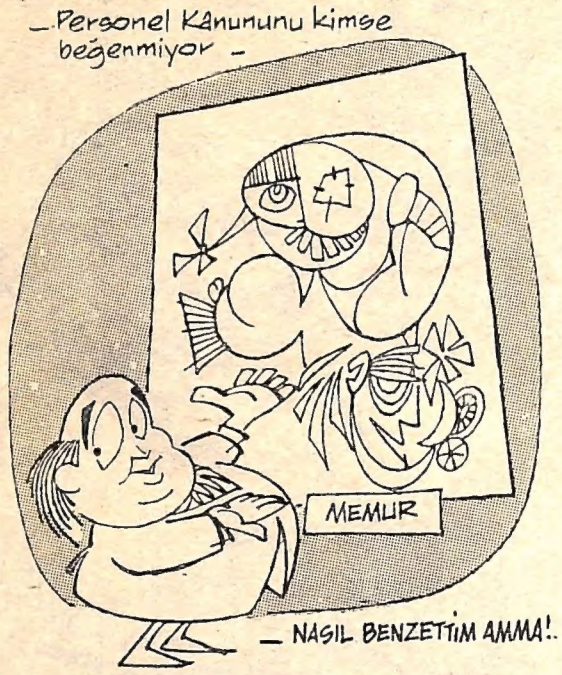

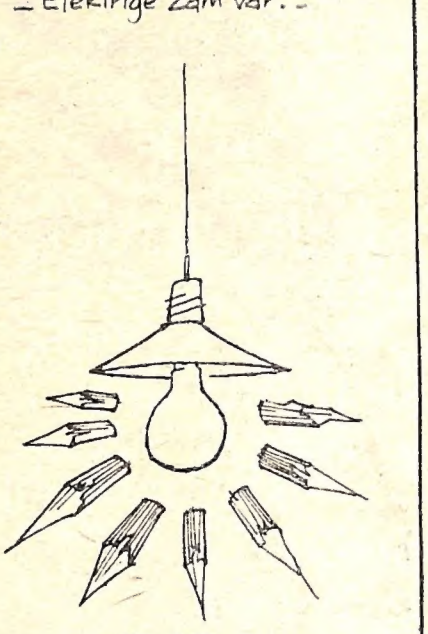

YEDİ

PAZARTESİ

Memlekette şenlik var

Personel Kanunu Tasarısının getirdiği huzursuzluk, gösteriler, yürüyüşler, vergiler ve askerlik hizmetlerinin yeniden düzenlenmesi...

İşte, memleketimizin son bir haftalık panoraması bu.

Aşırı akımlar sorunu, yolsuzluklar konusu, işsizlik, Anadolu'yu kasıp kavuran kuraklık, her şey, ama her şey geri plânda kaldı günümüzün ekonomik dalgalarının yanında.

Dairedeki memur işi gücü unutmuş, tasarının kanunlaşmasından sonra eline geçecek maaşı hesaplıyor.

Dükkânını açan esnaf, beklenen vergi selinden zarar görmemek için birtakım çareler arıyor.

Durumdan ürken iş adamı, yatırıma ara vermeyi tasarlıyor.

Diğer taraftan öğrencisi işçisi, toplum polisiyle kolkola girmiş, unutulmuşluklarını duyurmak amacıyla cadde sokak dolaşıyor.

Yağmur duasına çıkanların avuçlarına yağan: Vergi, vergi, vergi...

Konuşsak, konuşma vergisi istenecek; sussak, susma vergisi...

Şairinden özür dileyerek, şu ünlü şarkıyı hep birlikte söyleyelim en iyisi:

Alacaklım efkârlanma gül gayrı
Vergi derdim biter bitmez ordayım
Mektubunda diyorsun ki: «Ver gayrı»
Bu sıralar cebim delik, dardayım.

Resmî, sivil herkes geçim derdinde
Dayanacak babayiğitler nerde
Elbet bu ip kopar bir gün bir yerde
Yürüyüşler biter bitmez ordayım.

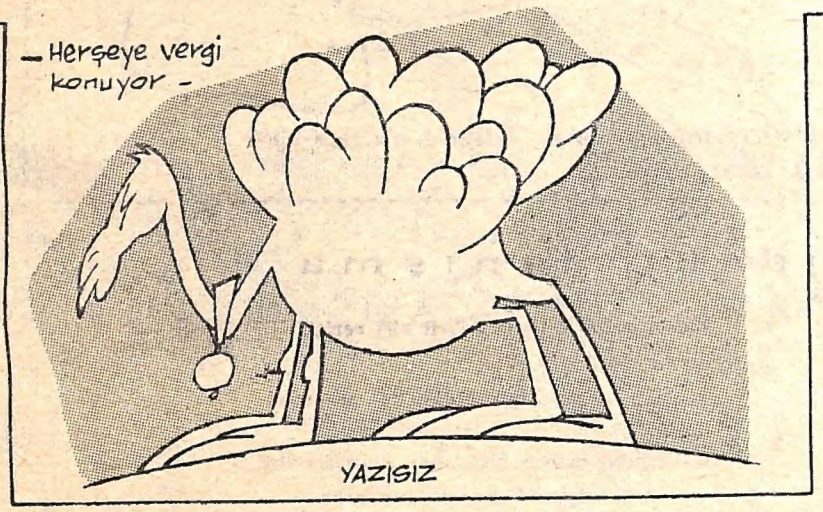

Alacaklım ne söylesem boş gayrı
İşli işsiz hepimizde dert aynı
Tabak bir de, kaşıklarımız ayrı
Aslan payı kapar kapmaz ordayım.

SALI

Ümit formülü

Akdeniz Olimpiyatına yetiştirilmek amacıyla başlanan spor tesislerinin yarıda kalması üzerine, buna parasızlığın sebep olduğunu açıklayan Beden Terbiyesi Genel Müdürü Yenal, yeni kaynaklar bulunacağını söyleyerek şöyle devam etmiş: «Bütün ümidimiz, Loto'da...»

Tesislerin tamamlanmasını yine şansa bıraktık demek.

Zaten ülkece hayatını ümide bağlamış bir toplum değil miyiz?

Hükûmetin bütün ümidi NATO'da...

Beden Terbiyesininki LOTO'da...

Milletinki, TOTO'da...

ÇARŞAMBA

Aynı cinsten

Nüfus Plânlama Derneği açıklıyor: «Türkiye'de normal insan ömrü 10 yıl uzadı.»

Kambur üstüne kambur diye buna denir işte!

Gaza zam, tuza zam, ekmeğe zam, içkiye zam, suya sabuna, ışığa kömüre zam...

Derken çilemiz dolmamış olmalı, ömüre zam!

Eee, bütün artışlar gelecek değil a hükûmetten... Ona inat bu 10 yıllık fazlalık da Cenabı Hak'tan!

PERŞEMBE

Fakat sonra?..

Mesleklerinde her biri birer otorite olan göz uzmanları çalışmışlar, didinmişler, yapmayı başardıkları ultrasonik gözlükle âmâların gözlerinin de sağlam insanlar gibi görmelerini gerçekleştirmişler.

Bilimle azmin elinden ne kurtulur. Âmâlar da görürler. Fakat sanırız özlemini duydukları dünyanın hayâllerindekine benzemediğini görünce, tereddütsüz gözlük kullanmaya tövbe ederler.

CUMA

Biraz benziyor

NATO konusunda bir anket yapan Batı Almanya'daki Wickert Enstitüsüne halkın yüzde onyedisi, ilk bakışta soruyla ilgisi yokmuş gibi görünen çeşitli cevaplar vermiş.

«NATO, bir mide ilâcıdır.»

GÜN

«NATO, bir kimyevî formüldür.»

«Kuzey'de bir köydür.»

Bu yüzde onyedinin küçük bir kısmı da, «NATO, bir roman adıdır.» demiş.

Gerçeğe en fazla yaklaşanı da, bu sonuncusu galiba.

Yirmi yıldır sürüp gittiğine bakılırsa, bizim güreş tefrikalarına benzeyen bir şey olmalı.

CUMARTESİ

Yaratırız da...

En geri ülkelerde bile varken Türkiye'de televizyonun olmamasına şaşıp kalan Amerika'nın Sesi radyosunun Genel Müdürü, Teknik Üniversitenin teknik imkânsızlık içinde yaptığı «Deneme yayını» nı görünce, «Doğrusu muziceler yaratıyorsunuz!» demiş.

İstesek daha neler yaratırız mister. Hârikalar yaratırız, mucizeler yaratırız, pahalılık yaratırız, huzursuzluk yaratırız!...

«Yeter» deseniz bile durmaz, bir şeyler yaratırız.

Bir yığın parti arasında rejim buhranı yaratan insanlara mucizenin lâfı mı olur?

PAZAR

Her yerde aynı

Elli liralık cezayı vermemek için adamın biri tam ellibin lira harcamış.

Hem de Belçika'nın en soylu ailelerinden birinin oğlu yapıyor bunu.

Ne dersiniz, moda işte...

Vaktiyle soysuzluk sayılan bazı davranışların adı, çağımızda soyluluk oldu.

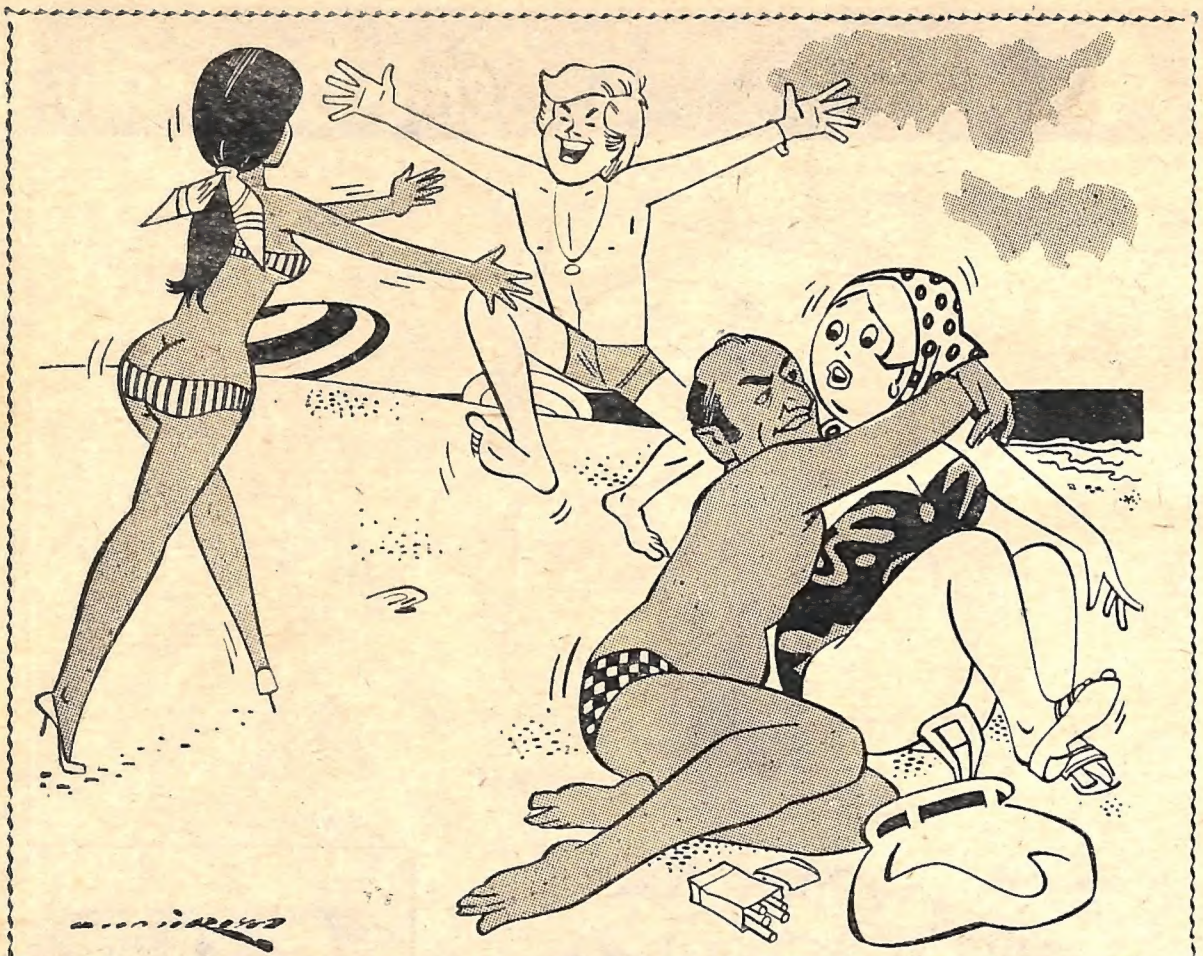

— Ayol, ne oldu sana kocacığım?.. Beni, evlendiğimiz gece bile bu kadar ateşli kucaklamamıştın!..

— Hayır, hayır!.. Ben «Her şeyi yiyecekleri kastetmiştim!..

Plâjdaki tanışma

Bacakları gömülü,
Yumuşak ince kumda,
Perde gibi dağılmış,
Saçları omuzunda,
Sıcacık bakışları...

Çekinmeden uzandım,
Bir adım yakınına,
Önce gözgöze geliş ve kibrit alış verişi,
Şurdan burdan derken,
On dakkada yosmanın oldum bir arkadaşı.

Heyecanım gizliydi, aklımdan geçenler de,
Gülerek konuşarak eğlendik saatlerce...
Ama arzum denizdi bu dilberle elele.

Her şeye peki dedi,
Fakat denize asla.
Nice ısrardan sonra,
«Ah» dedi. «Girerim ya,
Kumda tedavideyim,
Romatizmam olmasa...»

Fikret YILMAZ

(KARACAOĞLAN'DAN PERSONEL KANU

Koşm

Neyleyeyim —Personel— i, zammı ben,
Âkıbeti, verdi olduktan kelli,
İstemem, ceplerim parayla dolsun,
Bakkallar, kasaplar duyduktan kelli.

Yalanmış refahın gerçeği, yalan,
Borçtan başka ne var, elimde kalan,
Bir eliyle verip biriyle alan,
Dostlar sırtımızda olduktan kelli.

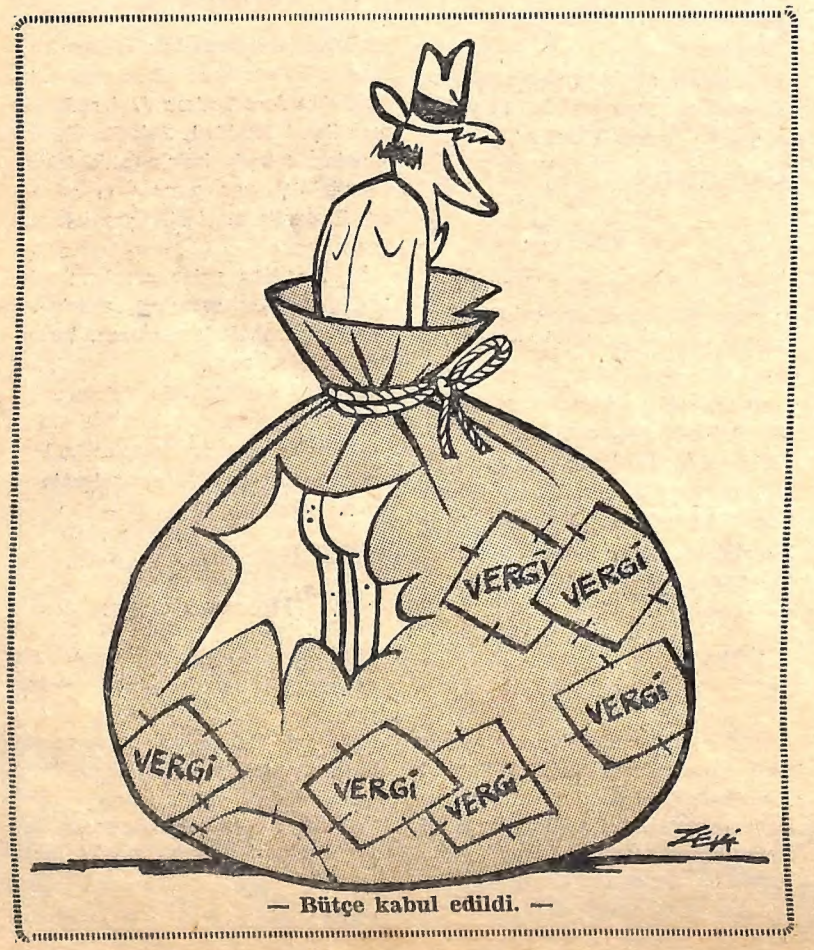

— Bütçe kabul edildi. —

— Bizimki de bu yaz sual

eraber kullanırız!» derken, su ve

— Aman bu erkekler, insanı gözleriyle çırılçıplak soyuyorlar!..

(UNA)

a l a r

Tuta idim bir tezgâhın başından,
Kapa idim ortasından, ucundan,
Vazgeçeydim şu ücretten maaştan,
Delik cepten hemen düştükten kelli.

Fikret der ki, sonuç ne olur, bilmem,
Olmuşum bir memur, bir daha olmam,
Kanunda değişen özellik görmem,
Ben yine kilotla gezdikten kelli.

Fikret YILMAZ

avcılığına merak sardı!..

K i m i n s i n s e n ?

Kuş olup, Meclisten yine,
Çıkan zamlar, kiminsin sen?
Tüccarı memur üstüne,
Salan zamlar kiminsin sen?

Gel gidelim mağazaya,
Kendimizi donatmaya,
Bizi borçlara sokmaya,
Gelen zamlar kiminsin sen?

Baktım, katına sayına,
Benzettim kendim Karun'a,
Beni bir ayda oyuna,
Getiren zam, kiminsin sen?

Senin methin eder diller,
Seni tutmak ister eller,
Kuruldu nice hayâller,
Sevgili zam kiminsin sen?

Tavanı tabanı yaptın,
Yedi kata havalandın,
Kurtardım memuru sandın,
Batıran zam, kiminsin sen?

Fikret der ki, biz varalım,
Çıkaranları bulalım,
İzin veri"se soralım,
Tatlı zamlar kiminsin sen?..

Fikret YILMAZ

ALIŞKANLIK!

MEŞHURLARA 21 SORU

SORUP SORUŞTURAN SUAVİ SÜALP

RAQUEL WELCH

BAHAMA adalarında uçaktan indiğimde öğle yemeğine üç dakika kadar vardı... Pasaportumu kontrol eden memura İngilizce ile karışık Türkçe:

«— Ver iz diz bayan Raquel Welch?» diye sordum...

O, aksi gibi bana Türkçe:

«— Şimdi (The Woman in Bahama) filminin setindedir... Orada bulursun ağbi...» demez mi... Tabii Bahama'da kendi lisanımla konuşan bir memur gördüğüm için çok memnun oldum... Memurun elini sıkarken:

«— Eyvallah ahbap, bakıyorum burada Türkçeni ilerletmisin» diyerek taksiye atladım. Taksi beni derhal Bahama adalarının arkasındaki ormanlıkta çalışan film ekibinin yerine götürdü... Taksiyi, parasını verip savdım... Ve ilerde binlerce kilovat ışık altında, elinde kamçı, filmdeki vahşi Amazon kadını rolündeki Raquel'in yanına gittim. Rejisör Nişan Hançer:

«— Stop!» dedi. Sonra «Ka evlâdım, tam film çekiliyorken sen ne halt yemeye müdahale edorsun?»

Deyince, ben de kendisine durumu anlattım. Biletimin mühletinin ancak yeteceğini, bayan Raquel'e 21 soru sorup hemen gideceğimi söyledim... Rejisör terbiyeli adammış, hemen paydos işareti verdi... Ben de Raquel Welch'e ilk sorumu sordum:

SUAL 1 — Hakikî adınızı hatırlar mısınız?...

CEVAP — Yes, yâni evet... Hakikî adım Doleres Welch'dir... Bu filmde adım...

Terbiyeli kızdı... En hakikî cevapları veriyordu... Hemen saatime baktım ve ikinci sorumu sordum:

SUAL 2 — Ananastan hoşlanır mısınız?...

CEVAP — Ananastan hoşlanmamam için bir sebep görüyorsanız hoşlanmam... Aslında ananas, Karakas'ta çıkar. Burası Bahama... Bu kadar lâf kâfi gelir tabii akıllı adama...

Raquel Welch hanım gerçekten espriden çakıyordu... Onun espri yapmasına fayda sağlayacak bir soru daha sordum:

SUAL 3 — Benim tipimdeki erkeklerden hoşlandığınızı iddia edebilir misiniz?...

CEVAP — Böyle bir şey yok... Size bunu söyleyen yine sizin tipinizdeki bir erkek olmuştur zannedersem... Orrayt mı?...

Ona, «Orrayt» deyip beşinci, pardon, dördüncü sorumu sormak için yaprak sigaramdan bir nefes çektim:

SUAL 4 — Partönerle paratöner arasında ne fark vardır?

CEVAP — İkisi de câzibelidir... Fakat biri filmde, öbürü de yağmurlu havalarda kullanılır...

Cevaplar hem yerinde hem de ince oluyordu... Raquel'in vücudunu yukardan aşağı süzüp, biraz daha ona sokuldum ve çok teshir edici bir sesle sordum:

SUAL 5 — Ben size ne ifade ediyorum?...

CEVAP — Bol makarna, pilâv, hamur işi yeyip, akşamları bir kaç kadeh içtiğinizi...

Çok zeki bir kadın karşısındaydım. Ne sorarsam cevabını yapıştırıyordu... Bu benim erkeklik izzeti nefsimi rencide etti... O kadar filmci başımıza toplanmıştı... Haritada bozum olmak da vardı... Hemen çok entellektüel bir soru sorup onu şişirmek niyetiyle sordum:

SUAL 6 — Dünyanın çevresi kaç kilometredir?...

CEVAP — Ölçmedim... Yanımda o uzunlukta mezura yok...

Yedinci sorumda onu adamakıllı şaşırtıp, bundan istifade etmek istiyordum... Biraz düşünür numarasıyla güzel yıldızı süzdüm ve ciddi bir ses tonuyla yedinci sorumu sordum:

SUAL 7 — Neden hep vahşi kadın rollerine çıkıyorsunuz?...

CEVAP — Bu sorunuz çok vahşice oldu... Ben aslında size vahşi görünüyorsam bu kostümümdendir... Bilmem anlatabildim mi?... Ansten?

Yes... dedim ve kendime biraz daha rahat poz vererek kameranın kutusuna oturdum. Raquel ile bakıştık... Gözlerini gözlerime dikmiş, elinde kırbaç bekliyordu... Biraz da korkudan titreyen bir sesle sordum:

SUAL 8 — Bir filmden kaç dolar alıyorsunuz?...

CEVAP — Prodüktör burada... Başka soru sorun.

SUAL 9 — Kaç leopar kürkünüz var?

Raquel vahşi bir güzellik içinde güldü ve insanı mahveden bir sesle:

CEVAP — Onbeş leopar, yirmi vizon, üç mavi tilki kürküm var... İlerde bunlarla bir kürkçü dükkânı açacağım... Malûm, bilirsiniz... Tilkinin dönüp dolaşıp geleceği yer, kürkçü dükkânıdır...

Bu cevapla kendisini tebrik etmem lâzımdı... Fakat etraf kalabalık olduğu için edemedim. Başka bir soruya geçmeyi münasip buldum:

SUAL 10 — Hiç lâhmacun yediniz mi?...

CEVAP — Burada yerliler yapıyorlar... Adana'ya film çevirmeye gelirsem yiyeceğim...

Bu büyük artistin genel kültürüne şaşmamak imkânsızdı. Ona soracağım soruları bir türlü bulamıyordum... En iyisi zarf çekmekti. Zarfı çektim ve suali okudum:

SUAL 11 — Bir köpek balığı size denizde tecavüz etmeye kalksa ne yaparsınız?...

CEVAP — Hoşt derim...

Bu cevaba ben dahil bütün film setindeki herkes kahkahalarla güldü. Raquel ayrıca çok zeki bir kadındı. Başka bir soruyla onu daha fazla neşelendirmek istedim:

SUAL 12 — Hiç gazinolardan şarkıcılık teklifi aldınız mı?...

CEVAP — Evet... Bu kış Maksim'de okuyacağım... Fahrettin Aslan beyle iki senelik kontrat yaptık...

Türkiye'ye orijinal haberle geleceğimden memnun, ona bir sual daha sordum:

SUAL 13 — Repertuarınızı açıklar mısınız?...

CEVAP — Açıklamam, çünkü öbür kadın sanatçılar bozulur... Yalnız «Resimdeki Gözyaşları» adlı şarkıyı okuyacağımı arada çaktırmadan söyleyebilirim...

SUAL 14 — Nasıl yaşarsınız?...

CEVAP — Herkes gibi, hava, su ve yemekle...

Cevapları kat'i ve özlü oluyordu. Birden rejisör bağırdı: «— Haydi sete!...» Raquel Welch benden özür dilemeye kalktı... Uçağı kaçıracaktım. Ben de sete girdim ve o, timsahlara doğru kırbacını sallarken uzaktan sordum:

SUAL 15 — Sesimi duyuyor musunuz?...

CEVAP — Evet... Sizde bariton bir ses var...

Bir ağaca tırmanıp oradan sormaya devam ettim:

SUAL 16 — Hayatınıza giren erkeklerin adlarını ve telefon numaralarını söyler misiniz?

Raquel Welch elindeki kamçıyı timsahlara doğru sallarken cevap verdi:

CEVAP — Antony Dekster, Nuri Sesigüzel, Adamo...

Benimle matrak geçiyordu... Ağaçtan düşmek pahasına onyedinci sorumu sordum:

SUAL 17 — Vücudunuzun güzelliğini neye borçlusunuz?...

RAQUEL WELCH, «BU KIŞ MAKS İM'DE OKUYACAĞIM» DERKEN...

RAQUEL'İN, ELİNDE KIRBAÇLA NE KADAR VAHŞİ BİR POZU VAR, DEĞİL Mİ?..

CEVAP — Her halde size değil mister...

Ağaçtaki pozisyonum çok tehlikeliydi... Fakat gazetecilik mesleği uğruna timsahların arasına düşmeyi göze alarak biraz daha sarktım ve sordum:

SUAL 18 — Yumurtayı pastırmalı mı seversiniz?...

CEVAP — Hayır, pastırmayı yumurtalı severim...

Tutunduğum dal kırılmak üzereydi... Fakat büyük bir çeviklikle başka dala tutundum, bir yandan makinamın flâşını çakarken öbür yandan ona en can alıcı bir soru daha sordum:

SUAL 19 — «Milâttan Yüzbin Sene Evvel» isimli filmde giydiğiniz postu kimden almıştınız?...

CEVAP — Postacıdan...

Son suale yaklaşırken adamakıllı kızışmıştık... Fakat benim durumum da gittikçe nezaket kesbediyordu... Burada, Bahama bataklıklarında timsahlara yem olmak da vardı... Son bir insanüstü gayretle sarktım ve Raquel Welch'i dalların arasından görmeye çalışarak sordum:

SUAL 20 — Akşama boş musunuz?

CEVAP — Rica ederim, ben dünya çapında bir artistim... Otelimi biliyorsunuz...

Birden elimdeki dal koptu; ben, bataklıkta bana aç gözlerle bakan timsahlara doğru düşerken son sorumu heyecanla sordum:

SUAL 21 — Düşüyorum. Bu timsahlar beni yerler mi?...

Aşağıdan ünlü artistin kahkahası duyuldu:

CEVAP — Merak etmeyin, onlar körpe et severler...

Ve ben kendimi timsahların ağzında buldum... Şimdi siz, «Sizi yediler mi?» diye soracaksınız... Film icabı yapma timsahların adam yediği görülmüş müdür?... Ufak bir iki bere ve çürükle kurtulup, ertesi günkü uçağa kaldım ve suallerime gece saat ikiden sonra Raquel Welch'in odasında devam ettim... Bu sualler ve cevaplar burada açıklanmaz... Anlarsınız ya...

Halk nelere gülüyor?

KENDİNİ YİYECEK

«Cici Berber» Sadullah Ustanın lise son sınıftaki oğlu tutturmuş öğretmen olacağım diye. Müşterilerinin çoğu öğretmen olan Sadullah Usta, öğretmen yaşantısının ne durumda olduğunu gayet iyi bildiğinden, oğlunu fikrinden vazgeçirmeye çalışıyormuş boyuna. Geçenlerde traş olmakta olan öğretmen İbrahim beye yakınmış:

— Hocam, bizim büyük oğlan tutturdu «İlle de ben öğretmen olacam» diye, ne yapsam, ne söylesem caydıramıyorum fikrinden.

İbrahim bey de:

— Aklını yemiştir öyleyse, deyince..

— Evet evet, demiş Sadullah Usta, şimdilik aklını yedi yumurcak, yarın öğretmen olunca da kendini yiyecek, ben de ondan korkuyorum ya.

— Karaman —

R. Hikmet UĞURLU

BİZ HER ZAMAN YİYORUZ

Bir yaz günü, Abana çevresini tanımak amacıyla geziye çıkan bir grup turistin yolu, asırlık çınar ağacı, sebze ve meyve bahçeleriyle tanınmış Harmason mahallesine düşer.

Turistler bahçe aralarında gezerlerken bir ağaçtan dut silkelemekte olan kadınlara rastlarlar. Ağaçtan dutların pıtır pıtır dökülüşünü merakla izleyen turistleri gören yaşlı bir kadın (Harmason'un meşhur Nazike ablası) Abana'lılara has bir konukseverlikle grubu dut yemeğe davet eder.

Turistler teşekkür edip sergi bezinin üzerindeki dutları yemeye başlarlar. Bir ara içlerinden biri:

— Teyze biz yiyoruz, siz bakıyorsunuz. Buyurun beraber yiyelim, deyince Nazike abla:

— A evlâdım, diye cevap verir, siz buyurun Allahaşkına, biz her zaman yiyoruz. Artanı da ineklere veriyoruz!...

— Kastamonu—

Siyami ÖZEL

BAŞLADILAR

Dündar adındaki bir arkadaşımla, yaz tatilini geçirmek üzere İstanbul'a gelmiştik. O zamanlar bir kadının diz kapağını dahi zor görürken, Florya plâjlarında yüzlerce dişiyi yarı çıplak karşımızda bulunca, çıldıracağımızı zannettik.

Akşam Çiçek Pasajında kafaları çekip, Sirkeci'deki bir otel odasında yataklarımıza girip sohbete daldık. Yârenliğimiz özellikle cinsel konularla ilgili olduğundan, baktım iş uzayacak:

— Duamızı edip uyuyalım artık, dedim.

— Uyumayı anladım ama, dua da nesi oluyor?

— İnsan yatarken dua ederse, melekler yastığında nöbet tutarlarmış, diye küçüklüğümde duyduğum bir sözü naklettim.

Aklı yatmış olacak, bir şeyler mırıldandı, ışığı söndürdü, yattı Aradan on dakika geçti geçmedi yeniden yaktı ışığı.

— Ne o? dedim.

Hatur hutur kaşınan Dündar:

— Hiiç, diyerek iki parmağının arasında nazikçe tuttuğu tahtakurusunu gösterip devam etti:

— Bahsettiğin melekler olmalı...

— Polatlı —

Nevzat YÜCESOY

TİPSİZ HERİF

Gazeteyi önlerine açmışlar, büyük yolsuzluk haberlerini hem okuyor, hem tartışıyorlardı.

Biri:

— Asmalı, diyordu, asmalı!...

Öteki:

— Yok yok, kazığa oturtmalı!..

Bir başkası:

— Yok be kardeşim, böylesi çakalların tüm servetini alacak, 400 liraya memurluk yaptıracaksın, diye görüşünü açıklıyordu.

— Çenenizi yormayın boşuna. Bu böyle gelmiş, böyle gider, diye söylendi en yaşlıları.

Her kafadan bir ses çıkıyordu ki şoför Murat, gazetedeki dazlak kafalı resme elinin tersiyle vurarak patladı:

— Şu surata bak be âbi, dedi. Surat değil memişane testisi. Hiç bir suçu olmasa bile herifi yakalayıp tipsizlikten 15 yıl içeri tıkacaksın.

— Ankara —

İbrahim YAKAMOZ

MÜŞERREF OLDUM...

Bizim yeni zenginlerden Hasan efendinin karısı Hatice hanımefendi şanlarına yakışır bir parti vermiş, parti de ne parti hani! Kuş südü eksik... Derken efendim, gelen misafirlerle bir tanışma faslı başlamış. Hatice hanımefendiyi süslü püslü bir bayanla tanıştırmışlar, tanıştıranlar:

«— İşte, bu da Mimlizadelerin gelini Şerife hanım» der demez, tanıştırdıkları bayan:

«— Müşerref oldum efendim» deyivermiş.

Bizim Hatice hanımefendi içinden: «Demek kibarların adı böyle sonradan değişiyor, daha asil, daha güzel bir şekle sokuluyor ha... Bu bayanın adı da Şerife iken Müşerref olmuş» diye düşünmüş ve hemen:

«— Yaa, öyle mi efendim, demek Müşerref oldunuz. Oh ne güzel! Benim adım da eskiden, köyde, Hatça'ydı. Şimdi Hatice hanım oldu» deyivermiş...

— Nazilli —

Erhan TIĞLI

KABADAYI

İstanbul'un sayılı kabadayılarından biri çok bozulduğu bir adamı yol üstünde kasaturayla şişlemişti.

Sonra hâkim karşısına çıkarılan katile bir diyeceği olup olmadığı sorulmuştu. Kabadayı biraz düşündü ve sonra:

— Vallahi hâkim bey hiç suçum yoktur, dedi. Ben altmış santimlik çakımla kalem açarken o inek geldi, karnını çakıma soktu!...

Nuri BİLGİN

— Pendik/İstanbul —

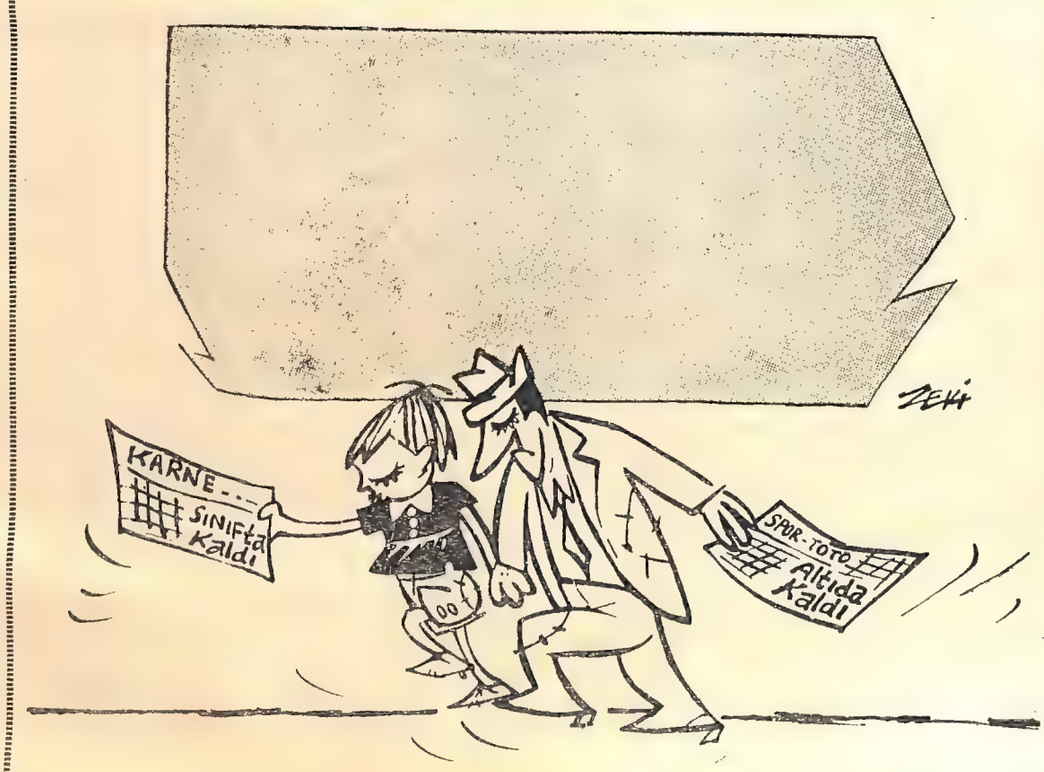

Fakir çocuklar, beslenme yetersizliği yüzünden okullarda başarı gösteremiyor. — Gazeteler —

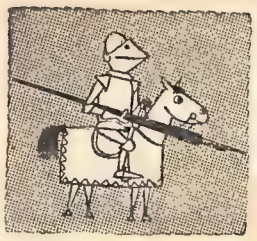

Eğlencelik

Suavi Süalp

Vergi Vermek Veya Vermemek

DEVLETİN işini yürütebilmesine faydalı mı, zararlı mı olmalıyız?... Bunun için bizden istenen vergileri vermeli miyiz, yoksa vermemeli miyiz?...

Rica ederiz, bu nasıl sual?... Tabii ki vatandaşlık görevlerinin başında, devlete vergi ödemek gelir... Yoksa sen vatandaşları ayartmaya mı çalışıyorsun?... gibi lâflara karnımız tok... Çünkü çoğumuz vergi denen şeyden doktordan korkar gibi korkarız... Bu mevzuun açılmasını pek sevmeyiz... Yalan mı?... Ama bir meclise girince de en büyük verginin kendimiz tarafından verildiğini poz atarak söyleriz... Burada kimin ne verip vermediğini tartışıp hâdise çıkarmaya niyetim yok... Hükûmetin de işlerini yürütmesi lâzım... Ben, devlet ve hükûmetten tarafa bir ağızla konuşursam kusura bakmayın... Namusuyla vergisini veren vatandaşlara hitap etmiyorum... Bilmem anlatabildim mi?...

VERGİ NEDİR?

Önce bunu anlayalım... Vergi, bilindiği gibi devletin vatandaştan alıp yine vatandaş için kullandığı paradır... Ama bazı vatandaşlar bu parayı vermeyip kendisi kullanmak ister... İşte böylelerine vergi kaçakçısı derler...

BELİRLİ BİR TİPİ VAR MI?

Yok... Çünkü vergi kaçıran her tipte insan çıkabilir... Meselâ en itibarlı tüccardan, en kılıfeci tiplere kadar vergi kaçırma dümenine yatabilirler... Bunlar Yurttaşlık Bilgisi dersinden okul sıralarında ikmale kalmış kimselerdir...

PALAVRA İLE YURTTAŞLIK OLMAZ:

Attığı zaman mangalda kül değil, kömür bile bırakmayan bu kimseler, kazançlarını belirtmeye geldiklerinde ağlamaya başlarlar... Her iki kelime arasında zarar kelimesini kullanırlar: «Ne kazanıyoruz ki, hep zarar, maliyet yükseldi, bu şartlarla yaşamak imkânsız» gibi beylik lâflar ederler ve sonra akşama en lüks içkili gazinoda istakozla mayonezli levrek yemeğe giderler... Şimdi bunların maskelerini ufak ufak çıkarmaya başlayalım... Ama daha önce kaynar suda bir müddet haşlayalım...

DEFTER HİLELERİ:

Malûmdur ki, işletme defterlerinde bir gelir, bir de gider hanesi vardır... Gelir, kazanılan para, gider de masraftır... Vergi de bu ikisinin arasındaki farktan çıkar... Lâkin bunu zarar, yahut kazanç göstermek her namuslu insanın elindedir... Defterde masrafı bol göstererek zarar numarasına yatmak en klâsik iştir... Fakat bunu incelikleriyle yapmak lâzımdır... Onun için naylon fatura usulü çıkmıştır... Fatura öyle naylondan filân değildir. Bildiğimiz kâğıda yazılır fakat aslında öyle bir masraf yoktur... Yalan mı Faik bey?... Birçok vergi kaçırıcısı bu usulü başarı ile kullanır...

HİLELİ İFLÂS:

Bu şekil, sadece devleti değil, birçok alacaklıyı atlatmak için kullanılır. Küçük müesseselerin tenezzül ettiği şekil değildir... Birçok kimseyi çarpmış, vergi vaziyetini ketenpereye getirmek isteyen bir büyük tüccar bu dümene yatar... İflâs ettiğini ilân eder ve paralarını kimsenin bilmediği bir yere saklar... Bazen iş çakılıp sonunda hapishanenin yolu gözükür ama, ticaret dâvaları en aşağı onbeş sene sürdüğü için bu arada türlü numaralarla bu kolpadan da kurtulunur. Yalnız hileli iflâs bir kere yapılır. İkincisinde adamın gözünün güneşini söndürürler...

TEBLİĞ ZARFINI ALMAMANIN ÇARELERİ:

Vergi tebliğ zarfı, saman sarısı renginde ve antipatik bir zarftır... Bunun içinde hiç de iç açıcı haber yoktur... Onun için postacının getirdiği bu gibi zarfları almak çok tehlikelidir... Bunu bilen mükellefler bu zarfı almamak için ortalıktan kaybolurlar... Hattâ kendilerini öldü diye gösterenlere de rastlanır... Beş sene müddetle bu zarfı almamayı başaran bir kimse o zarfın içindeki vergiyi kaynatmış olur... Vergi vermemekte bu kadar ısrar eden bir sözde vatandaşı, devlet de fazla ısrar ederek rahatsız etmez...

MALI MÜLKÜ BAŞKASININ ÜZERİNE YAPMAK:

Vergi yüzünden gelecek hacizler de korkunç şeylerdir... Evdeki eşyanın, arabanın, hattâ oturulan katın elden gitmesini kimse istemez... Bunun da tek çaresi firmayı ve malları başkasının üstünde göstermektir... Borçlu ile haczedilen eşyanın sahibi karı koca bile olsalar, haciz memurları ekseri nasihat alırlar... Görüyorsunuz ki devlet, vatandaştan alacağı vergiyi alabilmek için büyük mücadelelere girmektedir... Bu mücadeleden de ekseri üçkâğıtçı vatandaşlar kârlı çıkar...

YAPTIĞI İŞİN CİNSİNİ YANLIŞ GÖSTERMEK:

Bu da başka bir vergi kaçırma numarasıdır. Meselâ büyük bir trikotaj fabrikasına sahip olup da burasını pestenkerani bir imalâthane gibi göstermek gibi... Fakat bu numara pek sağlam değildir... Ekseri çabuk çakılır... Çakıldığı zaman da yapılacak en sağlam hareket: «Aaaa... biz koskoca fabrika olmuşuz da farkına varmamışız...» gibi lâflar etmek ve gelen vergi memurlarına çay kahve ısmarlamaktır... Tabii bunu yerlerse...

MALİYETİ YÜKSELTMEK:

Bir de imalâtçılıkta maliyeti yükseltmek fikri vardır... On kuruşa mal olan bir şeyi yüz kuruşa göstermek demektir ki, bu da işçiye beş lira verip yüz lira verir gibi göstermek, ham maddeyi beşe alıp yüzyirmiden fatura yazdırmak gibi varyasyonlardır... Bunun için de kuvvetli hesap uzmanlarına ihtiyaç vardır...

YURT DIŞINA TÜYMEK:

Vergi vermemenin son noktası da, devletle çatallı ve içinden çıkılmaz vaziyete gelindiği anda dışarı kaçmaktır... Tabii kaçarken bütün malı mülkü altın haline getirmek, onu bir çantaya doldurup, yanına bir kat elbise ve bir de güzel metres alıp, çoluğu çocuğu burada vergi memurlarıyla başbaşa bırakıp hususi bir uçağa atlayıp tüymektir. Fakat bu gibilerin düşmanı çok olduğundan uçak havadayken içine konan bir saatli bombayla infilâk etmesi, veya kaçılan yerde enselenip temizlenmek kuvvetli ve tehlikeli sonuçlardır...

DAHA SAYALIM MI?

Gördüğünüz gibi vergi vermemek için sarfedilen bütün bu hileli çabalar, sonunda hüsran ile neticelenir... Ayrıca korku, tedirginlik, heyecan ve tetikte durmak hisleri insandan eksik olmaz...

GÖRÜYORSUNUZ Kİ...

İşi bu hafta biraz ciddi tarafından aldık... «Kim ne verirse versin kimseyi alâkadar etmez... Sana mı kaldı bu meseleleri eşelemek?...» gibi düşünenler çıkabilir... Ben bütün bunları hafif gırgırla karışık yazarken kendimin de on numara vatandaş olduğunu iddia etmiyorum... En küçüğünden en büyüğüne kadar verilmeyen ve kaçırılan vergiler toplansaydı, her halde dolmuşta, otobüste, evde, orada burada attığımız palavradan namuslu adam lâfları çoktan fiyaskoyla neticelenirdi... Biribirimizden daha dürüst ve namuslu olmak yarışını bırakıp, hepimiz aynı değerde dürüst olursa mesele kalmaz...

BİRAZ ACITTIK AMA...

Dediğimiz, sap gibi doğrudur... İki kadeh içtikten sonra, bütün bu işleri düzelteceğini söyleyen falan beyefendi, hesabı arkadaşının vermesi için elini cüzdanına ne kadar istekle atarsa, biz de vergi numaramızı öyle anlıyoruz ve yapıyoruz... Yalan mı?...

BOZULAN BOZULSUN:

Arada bir, doğru bir iki lâf etmenin, her şeyi doğrultamıyacağını ben de bal gibi biliyorum... Bu hepimizin içinde yaşayan bir doğruluk özlemidir. Fakat nedense bu özlemi çektiğimiz halde o doğruluğa kavuşmayı bir türlü gözümüze yediremeyiz... Anlatabildim mi Faik beyciğim?...

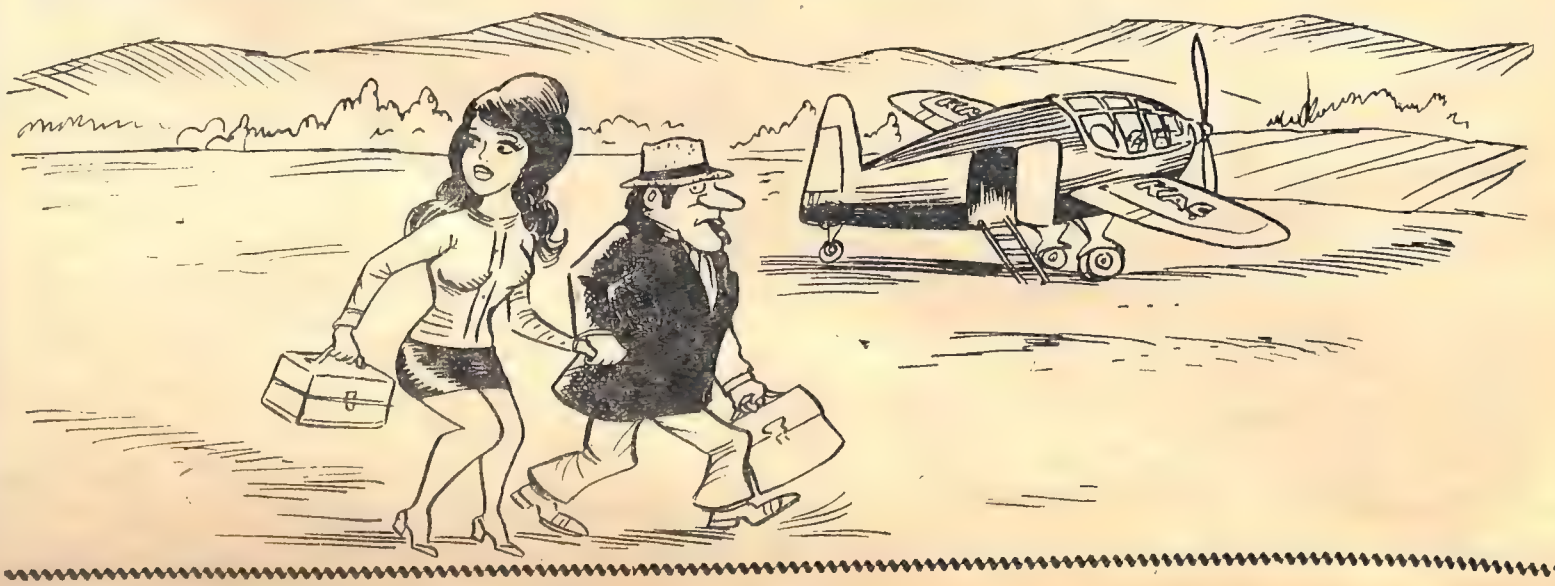

Fantoma İSTANBUL'DA

Yazan-Çizen - SUAVİ SUAT

23

DAİMA ARKADAN VURMAYI ADET EDİNMİŞ OLAN FANTOMA, KADRİ'NİN MUHABBET ANINDAN FAYDALANIP KAYAYI SAVURDU..

TOİ.!.

IH!

OH.. KADRİ BEY.. NE FECİ.. ÖLDÜ - NÜZMÜ? KAN.. KAN İÇİNDE KAFASI..

TİRE BİEN.. TAHARRİ HAPI YUTTU.. LÂKİN BENDE DE ME. ÇAL BIRAKMA - DI..

FANTOMA ALÇAK - ÇA ARKADAN VU - RUP KAÇMIŞ, KAFA DAN YARA ALMIŞ KADRİ'Yİ GÜLNAZ KADINÜSTÜ BİR GAYRETLE, SÜRÜK - LEYEREK KÖŞKE GETİRMİŞTİ.. KADRİ BUNLARDAN HABERSİZ TAM ON GÜN HUMMALI BİR POZDA YATI - YORDU...

NEKÂHATİ ATLATIYOR.. NA - TURASI SAĞLAM OLDUĞUNDAN KUR. TULMAK İHTİMALİ MEVCUTTUR.

YA NEKÂHA - TİATLATA - MAZSA?

ATLATSIN..AT - LATSIN.. YARAB Bİ SEN İYİ - LİK SAĞ - LIK VER..

O SIRADA CANİ FANTOMA, PAŞABAHÇE CİVARINDA BİR YERDEYDİ..

İSTANBUL'DAN TÜY MEM İÇİN ŞU ÜZÜMCÜ STAVRO'YU BULMAM LÂZIM HERHALDE ŞU BALIKÇI MEYHA - NESİ OLACAK..

Haftaya: TAVERNA MÜZİĞİ..

O zaman:

— Biliyorum, dedi.

— Onların hayması hangisi?

— Nah! dedi, parmağıyla gösterdi.

Üstü, eski çuvallarla, otlarla örtülmüş bir haymaydı bu. Kalktım, niyetim bu haymanın içini görmekti. Koca karı:

— Nerye giden? dedi.

— Nah, şu haymaya, dedim.

— Elin haymasında işin ne?

Attım yalanı:

— Dayımın hayması ora, dedim.

— Lan oğlum, dedi, it olun, uğursuz olun, bana emanet edip gettiler, ya öyle biriysen?

— Heç öyle surat var mı bende nene? dedim.

— Bilinmez ki oğlum, dedi. İte bakıyon efendi suratı dakınmış, efendiye bakıyon it suratı dakınmış. O sarı gızın babası mı dayın olur?

— He, özbe öz hem de...

— Dayının çekeceği var.

Ödüm koptu Raziye hakkında kötü şeyler söyleyecek diye...

— Niye? dedim.

— O gız eyi gız olmaz oğlum. Hep türkü çığırıyor. Gız gısmı, çok türkü çığırırsa ondan hayır gelmez.

— Hepsi bu mu? dedim.

— Daha n'olsun? Biz onun gibiykene, sesimiz duyulacak diye gonuşmazdık bile. Oğlanlar da fır dönüyorlar haymanın orasında burasında...

İçimi koeaman bir kıskançlık kapladı kocakarının bu son sözü üzerine.

«Ya Raziye bu oğlanlardan biriyle mercimeği fırına verdiyse?»

O zaman bize derhal yol gözükürdü. Basar giderdim, bir saniye bile durmaz, giderdim...

Eğilip, haymaya girdim. Eh, odalarından pek farkı yoktu buranın da. Yalnız, orada birazcık daha fazla konfor vardı. Örneğin, bir ayağı kırık tahta masayı getirmemişlerdi, sonra, sırı uçmuş duvar aynası da yoktu.

Babamın malı gibi sırtımı yığılı yatağa dayayıp düşünmeye başladım. Sadece iki şeyi düşünüyordum, Raziye nasıl heyecanlanacak, babası nasıl karşılayacak? Belki de Raziye çıtlatmıştır babasına, belli mi olur:

«Pambık bitsin, biz evleneciyk» demiştir. Eh, şayet böyle bir şey demişse, şurda pamuğun bitmesine bir ay kaldı, öyleyse biz nişanlı sayılırdık. Bir nişanlı da, yirmi günde bir kez görebilirdi nişanlısını...

Yaşşa lan akıl fikir!...

Bunları düşündükten sonra, biraz daha babamın mahymış gibi kuruldum mindere, hattâ uzandım bile. Sonra, birden akluma geldi:

«Pekiyi, biz nerede sevişebiliriz ki?»

Başımı haymadan çıkardım, yer aradım. Baktım baktım, vesselâm sevişmek için uygun bir yer bulamadım. Yine içimi bir sıkıntıdır kapladı. Öyle ki, dışarda insanların sesini duyuncaya dek hep bu konuyu düşündüm durdum. Başımı haymadan çıkardım, millet kuşluk yemeğine geliyordu. Eh artık, iki dakika sonra Raziye karşımda. Sürmedi iki dakika, birkaç saniye sonra Raziye başını eğip haymadan içeri giriverdi...

— Pöh, dedim.

— Anaa! dedi, sıçradı. Sen miydin lan?

— He!

Dondu kaldı... Hiç beklemiyordu benim geleceğimi. Atıldı kucağıma:

— Gız baban! dedim.

— Guyuya getdi, dedi.

Sımsıkı sarıldık biribirimize.

— Bak, dedim, nasıl geldim?

— Çok mu özledin?

— He ki, nasıl he...

— Ben de seni! Lan dün gece rüyamda gördüm seni vallaha!

— Ben dün gece nerdeydim, biliyon mu? Yanlışlıkla başga bi köve getmişim.

— Aboov, gurban olurum sana! Lan Kemal lan, Allahdan başga bi dilek isdesem olacakmış. De hele sık beni!

Sıktım, sıktım...

— Dur, dedi, ben gedip babama deyim.

— Ya gızışırsa?

— Niye gızışsın, bişey demez.

— İsdersen ben haymadan dışarı çıkiym.

— Heç çıkma, demez bişey.

Uçtu gitti. Sevinçle korkuyu aynı anda tattım. Heyecanla bekliyorum Raziye'nin sözlerini:

«Dur baba, gurban baba, yapma baba!» demesini.

«İşte Kemal, diyorum kendi kendime, o zaman yorganı sırtladığın gibi gop get buralardan...»

Ama, hiç de düşündüğüm gibi olmadı Babası, yarı asık bir suratla haymadan içeri girip:

— Hoşgeldin! dedi.

— Hoşbulduk emmi, dedim.

Raziye göz kırpıyordu:

«Nasıl, demedim mi ben sana?» demek istiyordu.

Cumali emmi, bir sigara yaktıktan sonra:

— Anan baban eyi mi? dedi.

— Eyiler, dedim.

— Çalışmaya mı geldin?

— He!...

Zaten bundan başka bir lâf da etmedik Cumali emmiyle. Raziye bir tas dolusu ayran, bir tas dolusu da pilâv getirdi:

— Benim gaşşıknan sen ye! dedi.

Babası ha bire tıkıştırıyordu. Yemekten sonra Cumali emmi uzandı, biz de haymanın önüne çıktık:

— Gız, dedim, sen n'apıyormuşun burda?

Korkarak baktı yüzüme:

— N'apıyormuşum ki? dedi.

— Oğlanlar etrafında fır dönüyorlarmış...

— Hangi orusbu gassığında yatmış dedi bunu?

— Şurdaki gocagarı. Ben geldiğim zaman bir o vardı burda.

— Bildim... Onun gulp dakmadığı kimse yok ki burda! Allah bilmiş de bi gözünün ferini söndürmüş zaten. Oturup hazırdan yiyor burda, ondan sonra da onun bunun zemini govunu (dedikodusunu) ediyor.

— Sen türkü çağırıyormuşun geceleri.

— Deel vallaha! Bi kere bile çağırmadım. Hem lan çağırsam bile senin aşgından... De Kemal, ilk gavuşmuşuk, insan heç böyle datsız duzsuz lâflar eder mi?

— Gocakarı midemi bulandırdı da...

— İçin rahat etti mi? Deel vallaha, bişey yok. Bak, bi dene oğlan yan bakabiliyor mu buraya? Golay mı?

— Raziye, dedim.

— Ne gurban?

— Ben gece nerde galacam? Nerde sevişeciyk biz?

— Burda galın, kim ne bilir ki, hısımı derler.

— Ben dedim zaten, Cumali emmi için, dayım dedim.

— Eyi demişin. Bak, şu haymanın yanında yatan, olmaz mı?

— Nerde?

— Şurda, hemen dibimizde.

— Olur... Yalnız, senin şöyle tülbente benzer bişeyin var mı?

— Var...

— Sinek çok da...

— Gâvurun sinekleri.

— Pekiyi, nerde buluşacıyk biz?

— Onun da golayını buluruk.

— Nasıl golay?

— Hele bi düşünek.

— Gız, dedim, amma yanmışın be!

— He... Yüzüm çok yandı, burnuma baksana, derisi getdi. Amma meraklanma, garnım bacaklarım bembeyaz.

O anda öpesim geldi Raziye'yi, şöyle doyasıya öpesim...

Burada İtburun İsmail ağanın başka bir adamı vardı. Bu da aynen ustasından öğrenmişti:

— Lan hey millet! diye bağırdı. Paydos bitti lan!

O zaman Raziye:

— Ben babamı uyandıriym, sen otur burda, isdersen yat, dedi. İşe yarın giden, he, olur mu?

— Olur, dedim.

— Gurban olsun Raziye sana!

Babasını uyandırdı. Baba kız, tarlanın yolunu tuttular. Raziye, döndü döndü baktı bana. Kaç günün uykusuzluğu, kaç günün yorgunluğu, haymanın içine uzanır uzanmaz uyumuşum. Hem de öyle deliksiz bir uyku ki. Karnın tokluğundan, sineksizlikten ve içimde uçan saadetten sonra bu uyku, ancak deliksiz bir uyku olabilirdi...

Raziye'nin:

— Hişt, sesiyle uyandığımda iyice uykumu almıştım. Eyi uyudun mu Kemal? diyordu.

— Hem de nasıl? Gel hele bi sarılıym sana!

— Dur, babam geliyor!

— Baban gelene gadar!

— Geldi bile lan!

Cumali emmi, sarayın kapısından içeriye girer girmez, sultan görmüş halayıklar gibi hemen ayağa kalktım.

— Yattın mı? dedi, başka da hiçbir şey demedi. Hemen uzandı. Biz Raziye'yle dışarıya çıktık.

— Gabak edecem, dedi.

— Nerde buldun gız gabağı bu yazının yüzünde? diye sordum.

— Dün geldi bi eşşekli, satdı getdi. Ara sıra geliyor, banadura, balcan (patlıcan) malcan getiriyor... Bak, ağama bi yemek yapiym de görsün...

— Çitme? (Kabak kavurma)

— He, çitme.

İki taşın arasında ateşi yaktı, tencereyi üstüne oturtup, içine biraz şırlık yağı (susam yağı) döktü. İki iri soğanı kavurup, ardından beş kadar domates doğradı. Ondan sonra kabakları minik minik doğradı içine. Bir parça tuz, bir avuç da kırmızı biber attı, bir tas da su...

(Devamı var)

(Basın : 60515 - A - 20885 — 93)

Büyük mizah ustası
MUZAFFER İZGÜ'nün
ilk kitabı

GECEKONDU

En büyük toplum yaramızı deşen, gülerken duygulanacağınız bir eser...

Fiyatı 7,5 TL.

REMZİ KİTABEVİ

(Ak. : 94)

(Basın : 60176 - A - 20266 — 92)

AKBABA

Sahibi: **Ergin ORTAÇ**, yazı işlerini fiilen idare eden: **Kadri Yurdatap**, dizildiği ve basıldığı yer: **Akbaba Matbaası**, sekreter: **Selâmi M. Yurdatap**, İDARE YERİ: Divanyolu Klodfarer Caddesi, No. 8 - 10, Daire: 3, İstanbul. **Telefon: 22 18 11 Fiyatı: 100 kuruş.**

REKLÂMLARINIZ İÇİN

BASIN İLÂN KURUMU

Genel Müdürlük

Cağaloğlu, Türkocağı Caddesi No. 1 İstanbul

Telefon : 27 66 00 - 27 66 01

Telg. Adr. : BASINKURUMU

(Basın : 60492 — 91)

Akıl

Sirkin yanından geçerken fillere yemek veren hayvan bakıcısına sokulan adam:

— Filler için çok akıllı hayvanlar derler, doğru mu? diye sordu.

— Evet, dedi gardiyan. Bakın meselâ şu büyük file ben yirmi kişinin işini yaptırabilirim.

Omuzlarını kaldırarak uzaklaşan adam:

— Hadi canım, dedi. Akıllı bir yaratık angaryaya katlanır mı?

Dâvet

Mac İntosh'la, Mac Farlane karşılaştılar.

— Nasılsın dostum? diye İntosh sordu.

— İyi değilim, dedi Farlane. Doktor kızarmış ekmekle sade sudan başka şey yer içersem öleceğimi söyledi.

Mac İntosh büyük bir cömertlikle:

— Bu gece bize yemeğe gelsene, dedi.

— Bana beş-altı metre uzunluğunda bir atkı örersen çok memnun olurum!..

Öyle olsaydı...

İki arkadaş gıdalar üzerinde münakaşa ediyorlardı. Biri:

— Yediklerimizin davranışlarımızla büyük bir ilgisi vardır, dedi. Meselâ ben her gün kanlı sığır bifteği yerim ve bir sığır kadar kuvvetliyimdir.

Diğeri cevap verdi:

— Öyle olsaydı, ben de her gün balık yediğim için bir parçacık olsun yüzme öğrenirdim!

Başarı

İki kadın, çok zengin bir erkekle evlenen arkadaşları hakkında konuşuyorlardı:

— Colette bu zengin kocayı ne yapmış da elde etmiş?...

— Hiç. Milyoner, otelinden çıkmış, taksi çağırmak için ıslık çalmış, o an Colette kaldırımdan geçiyormuş ve taksiden evvel o gelmiş.

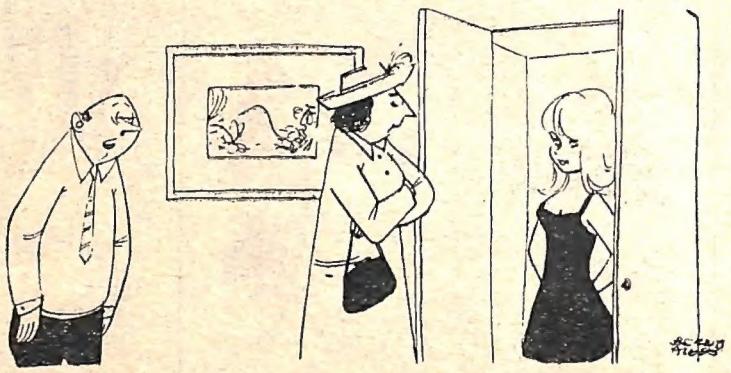

— Ne yâni karıcığım, artık saklambaç da mı oynayamıyacağım?!.

Eski komşu

Mösyö Durand gezintiye çıkmıştı. Bir yol dönemecinde:

— Durand, Durand! diye birinin seslendiğini duydu. Hayretle etrafına baktı. Bir attan başka kimse yoktu çevresinde. Yeniden yoluna devam etti.

— Durand, Durand!

Bu sefer seslenenin at olduğunu anladı. At göz kırparak:

— Beni tanımadın mı? dedi. Ben komşunuz Martin'im. İki sene evvel öldüm. Yeniden dünyaya gelişim bir at şeklinde oldu.

— Hayret! diye kekeledi Durand. Nasıl bâri yeni hayatından memnun musun?

— İşim çok kötü, dedi at. Sandviç satan bir adamın arabasını çekiyorum. Sabahtan akşama kadar arsalarda ve sokaklarda dolaşmak çok yorucu oluyor.

— Ama mademki konuşabiliyorsun, bunu sahibine söylesene!

— Beni bu derece aptal sandığına şaştım doğrusu... Adam benim konuştuğumu anlarsa, «Taze sandviçlerim var!» diye bağırmamı ister, başıma bir iş daha açarım!...

Dünya karikatürleri

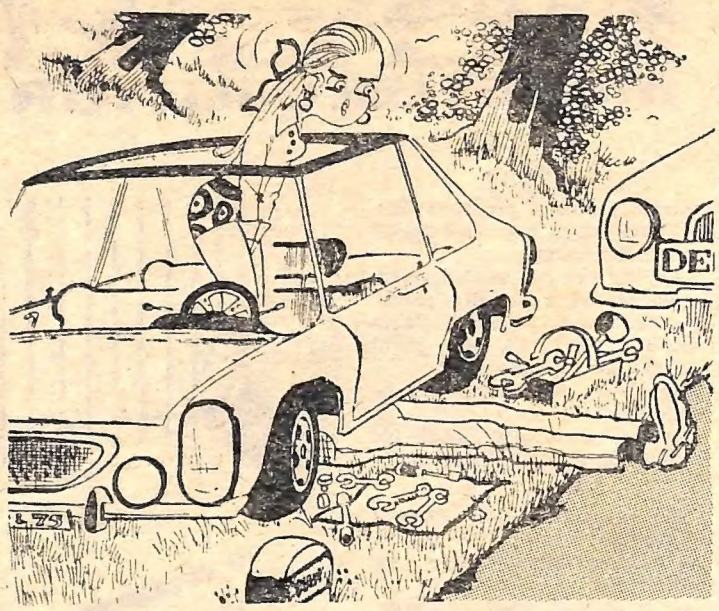

— TERBİYESİZ !..

— BİLEMEDİN ... NE BEYAZ, NE PEMBE, NE SARI. HİÇ GİYMEMİŞ ÇÜNKÜ !

— ACELE ETME YAVAŞ SÜR ... MANZARAYI SEYREDİYORUM !..

— MESLEĞİNİZ ?..
— BAHÇIVAN !..

YAZISIZ

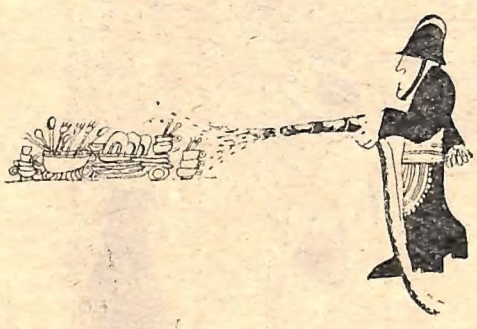

YAZISIZ

— KUZUM, BURAYA ÇİÇEK TOPLAMAK İÇİNMİ GELDİK ?!..

— ÇOK EGOİST ADAMMIŞSINIZ !..

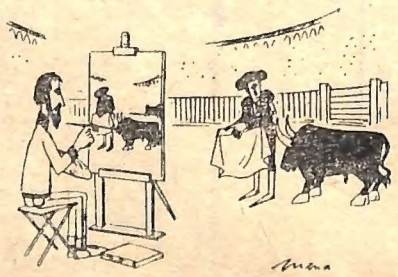

YAZISIZ

— HEMEN AKLINA KÖTÜ ŞEYLER GELMESİN... ANATOMİ DERSİNE ÇALIŞIYORUZ !..

İYİ MAHSUL, İYİ TOPRAKTA YETİŞİR...

Tasarruflarınız
İş Bankasında yeşerir!

TÜRKİYE İŞ BANKASI

paranızın... istikbalinizin emniyetidir

(Yeni Ajans : 2572 — 95)

AKLIMDAN

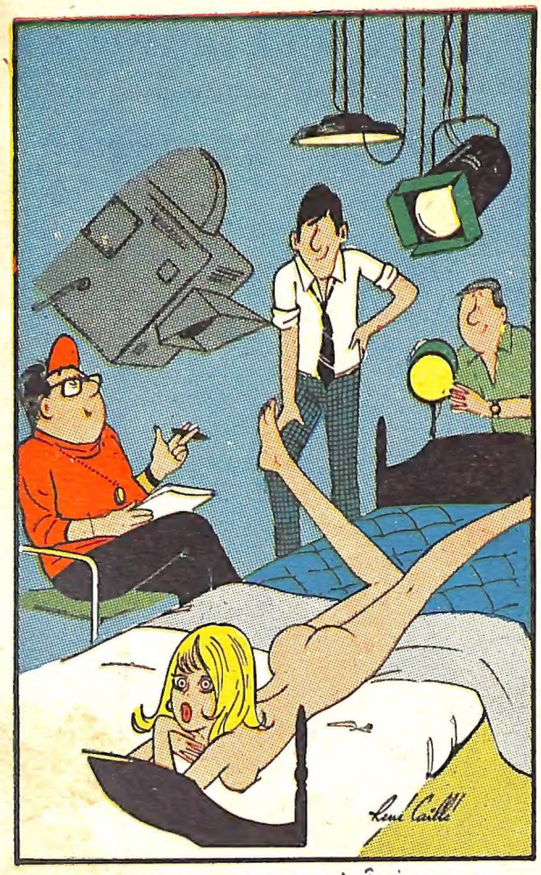

— BU SAHNEYE SENARYO FİLÂN İSTEMEZ ... ÇEKMEYE DEVAM EDİN !..

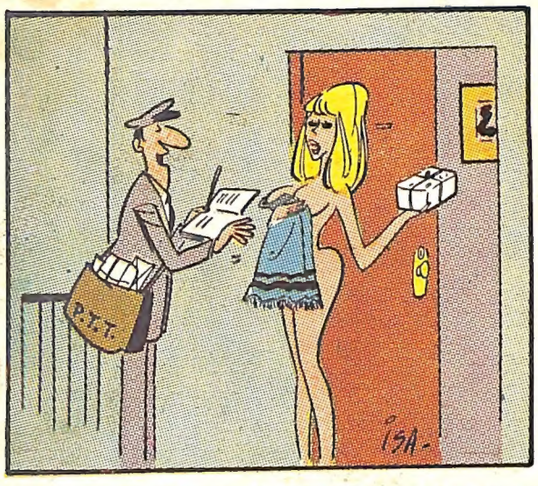

— İMZALAYIN ŞUNU .. HAVLUYU BEN TUTARIM !..

— BU OYUN DAHA NE KADAR DEVAM EDECEK ?..
— KAPI AÇILINCAYA KADAR !..

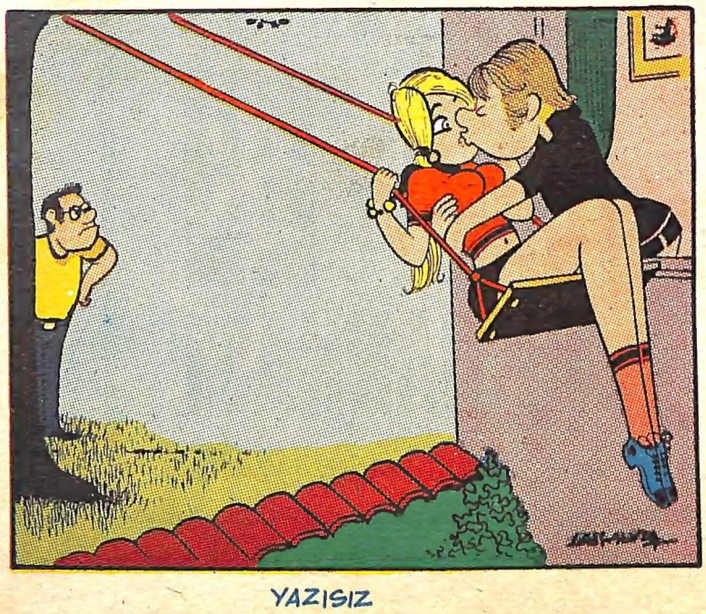

YAZISIZ

— HAYIR . HAYIR ŞİMDİLİK NİŞANLI KALALIM ... BİRBİRİMİZDEN BIKINCA EVLENİRİZ !..